№ 222 (2722) ▪ Субота, 24 листопада 2001 року ▪ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

До подарунків і орден «За мужність»

(Про те, як охоронці доріг, ризикуючи життям, затримали небезпечних злочинців, «ГУ» писав у номері за 21 листопада.).

(Матеріал читайте на 3-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ЦЬОГО ДНЯ

▪ 1638 р. На козацькій раді в урочищі Маслів Став ухвалено «Ординарії війська запорозького реєстрового». ▪ 1805 р. На Чернігівщині народився Олекса Стороженко, письменник. Писав українською та російською мовами. («Українські оповідання» у 2 т., повість «Марко Проклятий» та ін.) ▪ 1876 р. Народився Зиновій Голов'янко, лісівник та ентомолог. ▪ 1905 р. У Севастополі розпочалося повстання матросів і солдатів 49-го Брестського полку. Очолив лейтенант Петро Шмідт.

ВВП збільшується, зарплати — ні

Україна на порозі системної кризи, а економічне зростання може виявитися навіть згубним чинником — таким, що створює додаткове і нерівномірне навантаження на критичні параметри поки що передкризового стану країни. Про це на засіданні громадського «Комітету-2005» заявив Перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук. За його словами, чинниками передкризової ситуації є жалюгідний стан енергетичної галузі, виробничої та невиробничої інфраструктури, мережі нафто- і газопроводів, комунальної теплоенергетики, парку транспортних засобів, фізична зношеність основних фондів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Попереду — друге читання

Кабінет Міністрів надіслав до Верховної Ради доопрацьований проект Державного бюджету на наступний рік, який народні депутати розглядатимуть у другому читанні.

Перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук зазначив, що доходна частина бюджету на 2002 рік запропонована урядом у розмірі 44,2 млрд. грн., видаткова — 48,5 млрд. грн. Тобто дефіцит у проекті закону становить 4,3 млрд. грн. Разом з тим Міністр фінансів Ігор Мітюков повідомив агентству «Інтерфакс-Україна», що Кабмін під час доопрацювання головного фінансового документа після першого читання збільшив витрати загального фонду на 1,2 млрд. грн.

Знову «Голос» чути в «Ложі»

Учора «Голос України» вдруге зустрівся з читачами в ефірі (радіо «Ера», «Ложа преси»). Газету представляла заступник редактора Світлана Писаренко. Телефонували і читачі зі стажем, і ті, хто відкрив для себе нашу газету лише тиждень тому, завдяки «Ложі преси». Кращим знавцем свіжого номера «ГУ» став киянин Володимир Тольба (приз — передплата «ГУ» на рік). У конкурсі слоганів (приз — електрочайник) перемогла киянка Ярослава Потелякіна («Голос України», ти серце наше і честь, з тобою я утверджаюсь, була, буду і єсть!»). А Олександр Якович Шевченко з Харкова не вклався в умови гри: замість слогана написав цілу поему! За це він теж отримає приз, а який — скажемо згодом. До речі, слогани можна подавати й на редакційний конкурс, на адресу газети, разом з копіями передплатних квитанцій. До зустрічі в ефірі наступної п'ятниці!

Розіп'ятий на голоді хліборобський народ.

24 листопада — День пам'яті жертв голодомору

Сім років тому голова федерального суду Аргентини Рікардо Левене — один з найавторитетніших правників світу — розповідав кореспондентам «ГУ» про зібрану ним за півстолітню практику «колекцію» злочинів. Серед них були «експонати», від яких у нас холонула кров. Але сам пан Левене співчутливо дивився на нас. Ми були з України. З тієї землі, де, на його думку, відбувся «злочин століття» — голодомор 33-го року. Ні страхітлива друга світова, ні спустошливі війни у завжди гарячих точках планети, ні чорнобильська катастрофа не вплинули на цю градацію жахів XX сторіччя.

(Закінчення на 7-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Ми нарешті збагнемо найстрашніший урок?

У номер

Лісогосподарники допомагають сиротам

Тринадцятеро студентів-сиріт Березнівського лісного коледжу до закінчення навчання одержуватимуть щомісяця по сто гривень матеріальної допомоги завдяки державному лісогосподарському об'єднанню «Рівнеліс». Генеральний директор «Рівнелісу» депутат обласної ради Микола Шершун пообіцяв сприяти сиротам у працевлаштуванні, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Депутат в окрузі

Газ пішов до школи

У Гужівці, що на Чернігівщині, введено в дію першу чергу газопроводу довжиною 4,5 кілометра. Запалив довгоочікуваний «голубий вогник» народний депутат України Федір Шпиг, який обіцяв виборцям допомогти з газопостачанням і слова дотримав.

Загалом, це дев'ятий населений пункт в Ічнянському районі, куди прийшло голубе паливо.

Також народний депутат України передав для школярів місцевої школи набір футбольних м'ячів, два сучасні комп'ютери.

Спробуйте і виграйте!

Продовжуємо публікувати пропозиції для розіграшу серед передплатників «Голосу України»:

18. Володимир-Волинське ВАТ «Луга» (голова правління — Володимир Бабійчук) — жіночий одяг.

19. ВАТ «Укрелектроапарат» (генеральний директор — Михайло Кирпиченко) — електрокаміни.

20. Сатанівський санаторій «Товтри» (головний лікар — Василь Коциба) — оздоровча путівка.

Передплачуйте і вигравайте!

Сирцева трагедія

4

Локомотив — синонім поступу

9

2. Двірцеві інтриги на Русі

10-11

Коловорот екстремалів у природі

12

P. S. Кабмін додав гірникам 100 млн. грн. у проекті держбюджету-2001

Податковий кодекс — до кінця року

У комітетах ВР

Комітет Верховної Ради з питань фінансової і банківської діяльності запропонував народним депутатам ухвалити проект Податкового кодексу у другому читанні з подальшим постатейним розглядом документа у третьому читанні не пізніше 13 грудня.

За словами голови комітету Валерія Альошина, такий механізм узгоджено з Кабінетом Міністрів. Він також зазначив, що профільний комітет розглянув пропозиції уряду до проекту Податкового кодексу і сформував таблицю розбіжностей у концептуальних підходах до документа парламентаріїв і урядовців. «Найістотніші розбіжності стосуються проблем оподаткування прибутку підприємств, податку на додану вартість і механізму оподаткування доходів фізичних осіб», — прокоментував Валерій Альошин.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», парламентський комітет пропонує скасувати податкові пільги за галузевими ознаками, що, мабуть, спричинить дискусії у сесійній залі.

Водночас голова профільного комітету сподівається, що Податковий кодекс із урахуванням зазначених пропозицій буде ухвалено до кінця поточного року.

«Наша» приватна газета

Партійні рядки

Під час нинішньої виборчої кампанії чи не кожний солідний кандидат у депутати видаватиме в окрузі свою газету.

Старт газетній кампанії дав народний депутат України бізнесмен Ярослав Джоджик. Під його патронатом вийшла у світ газета «Наша Україна». Тернопільські обласні організації ПРП, НРУ та КУНу одразу виступили із заявами, що це видання не має нічого спільного з виборчим блоком Віктора Ющенка «Наша Україна», а одноіменна газета є не що інше, як приватна справа депутата. Бо газету мав би видавати весь виборчий блок, а не хтось персонально.

До речі, нещодавно було підписано декларацію про створення обласного виборчого блоку Віктора Ющенка «Наша Україна» керівниками облорганізацій: НРУ — Георгієм Петруком-Попиком, УНР — Ярославом Джоджиком, ПРП — Іриною Рекуш, КУНу — Богданом Дригушем. Та найбільшою сенсацією стала інформація, що ректор Тернопільської академії народного господарства Олександр Устенко залишає свій пост і очолить обласний виборчий штаб блоку Віктора Ющенка.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Тернопіль.

З ювілеєм!

25 листопада наш колега, народний депутат України

Леонід Михайлович ЧЕРНОВЕЦЬКИЙ

відзначає свій 50-й день народження.

Щиро вітаємо його з цією знаменною датою і від усього серця бажаємо міцного здоров'я, усіх гараздів, щастя та процвітання!

В. СЕМИНОЖЕНКО, Р. БОГАТИРЬОВА, В. ЖУРАВСЬКИЙ, П. ПОРОШЕНКО, В. ЧАЙКА,
народні депутати України.

Фотофакт

На ВАТ «Херсонські комбайни» з початку року зійшли з конвеєра лише 107 «Славутичів». А виробничі потужності підприємства дають змогу випускати тисячу таких зернозбиральних машин.

Фото Володимира РЕПІКА (Укрінформ).

ВВП збільшується, зарплати — ні

(Початок на 1-й стор.).

Сьогодні в Україні понад 7,5 тисячі об'єктів, експлуатація яких пов'язана з небезпекою для здоров'я та життя населення. Щороку збільшується ВВП, але не зростає доходна частина бюджету.

За підрахунками експертів, така системна криза може виникнути у 2005 році, саме тоді, коли Україна має віддавати борги.

«2005-й — умовний рік, оскільки криза може вибухнути будь-коли. Саме тому їй треба запобігти, тобто знайти адекватні та ефективні рішення», — зазначив Віктор Медведчук, який очолює цей комітет. Перший заступник Голови ВР наголосив, що макроекономічні показники зростають, але «мікроекономічні — цього не відчувають», реально не зростають зарплати, пенсії, не підвищується загальний рівень життя пересічного українця.

Науковці, які брали участь у засіданні, звернули увагу на погіршення демографічної ситуації, яка «фактично призвела до депопулізації нації». Адже український народ пройшов першу та другу світові війни, пережив голодомори 1933 та 1947 років, сталінські репресії. Екс-прем'єр Віталій Масол наголошував на розвиткові фінансово-банківської системи, яка сприяла б ліквідації 21 мільярда внутрішнього боргу та унеможливлювала розвал банків на зразок «Україна». Голова Комітету ВР з питань свободи слова та інформації Олександр Зінченко пропонував кардинально змінити «діалог влади та громадськості», дебюрократизувати усі гілки влади та економіку.

На наступному засіданні «Комітету-2005», яке відбудеться 5 грудня, обговорюватимуть проблеми паливно-енергетичного комплексу.

Юлія ШЕЙКО.

Фотофакт

Представники головного Київського міського управління у справах захисту прав споживачів провели просвітницько-інформаційну акцію для споживачів. Вони роз'яснювали, як відрізнити сфальсифікований товар, і запропонували ознайомитися з експозицією таких товарів, вилучених у торговельній мережі столиці.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Місцеве самоврядування

«Всякий імєєт свій ум голова»

На Дніпропетровщині віднині вирішено щорічно проводити конкурс на звання «Кращий сільський голова», «Кращий селищний голова», «Кращий голова районної ради» та «Кращий міський голова». На сесії обласної ради буде остаточно затверджено умови цього огляду-конкурсу і вимоги до претендентів на «кращого голову».

Ясно, що кращими головами сіл, селищ, районів та міст стануть лише ті, хто матиме максимальні успіхи в реалізації запитів та потреб своїх територіальних громад і хто забезпечить виконання послуг для населення. Мало просто ефективно керувати радою та її виконавчим комітетом, треба ще й уміло співробітничати з суміжними органами місцевого самоврядування, створювати на місцях осередки самоорганізації населення та залучати до їхньої діяльності широкі верстви земляків. Особливі і обов'язкові умови: сприяння економічному розвою територій, раціональне та ефективне використання і бюджетних, і позабюджетних коштів, нарешті й комунальної та спільної власності територіальних громад.

А мета конкурсу, як пояснюють у прес-службі обласної ради, передусім посилення моральних та матеріальних заохочень і стимулів до поліпшення щоденної копіткої діяльності сільських, селищних та міських голів і голів районних рад. Та не тільки. Сподіваються, що в області відтепер вдасться створити й атмосферу здорової конкуренції, суперництва та змагальності в роботі місцевого самоврядування. З другого боку, виникне можливість й досліджувати та узагальнювати, а також і поширювати "передовий досвід кращих». А зрештою, все це послужить, не сумніваються на Дніпропетровщині, соціальному та економічному піднесенню територій, а також піднесенню добробуту їхніх мешканців.

Перших переможців збираються назвати вже наприкінці цього року.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ЗАКОНоДАВець

Кімната в гуртожитку і салон автомобіля — території недоторканні

НОВА НОРМА: новий Кримінальний кодекс (далі — КК) розширив кримінально-правові гарантії конституційного права кожного громадянина на недоторканність житла і передбачив ст. 162 суворішу кримінальну відповідальність за порушення недоторканності житла.

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що відповідно до нового КК кримінально карними визнаються:

1) незаконне проникнення до житла чи іншого володіння особи;

2) незаконне проведення в них огляду чи обшуку;

3) незаконне виселення;

4) вчинення інших дій, що порушують недоторканність житла громадян.

Під житлом у правовому плані слід розуміти житловий будинок чи житлове приміщення, які призначені для постійного (приватний будинок, квартира, кімната в будинку, квартирі чи гуртожитку) чи тимчасового (кімната в готелі, дачний будинок) проживання людей, а також ті їх складові частини, що використовуються для відпочинку, зберігання майна або задоволення інших потреб людини (балкон, веранда, комора тощо).

Інше, крім житла, **володіння особи** — це земельні ділянки, гаражі, погреби, другі будівлі господарського, у т. ч. виробничого, призначення, відокремлені від житлових будівель, будь-які об'єкти, на котрі особа наділена правом володіння (наприклад, транспортний засіб).

Отже, **на всі перелічені об'єкти, що перебувають у власності чи законному володінні певної фізичної особи, поширюється право недоторканності**. За порушення цього права має наставати кримінальна відповідальність за ст. 162 КК. Водночас порушення встановленого законом порядку проникнення до приміщення, що належить на праві власності юридичній особі (фірмі, організації тощо), не матиме складу злочину, передбаченого ст. 162. Такі дії, за певних підстав, можуть розцінюватися як самоправство, перевищення влади чи службових повноважень або інший злочин.

Пригадаймо, що відповідно до ч. 2 ст. 30 Конституції **не допускається проникнення до житла чи іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим рішенням суду**. Виняток з цього правила становлять лише кілька невідкладних ситуацій, зазначених у ч. 3 ст. 30 Конституції (необхідність врятування життя людей чи майна, переслідування злочинця).

Виходить, що **незаконним проникненням до житла чи іншого володіння особи** вважається будь-яке вторгнення у житло (інше володіння), здійснене всупереч волі законного володільця, за відсутності визначених законом підстав чи на порушення встановленого законом порядку.

Незаконний огляд — це проведення такої слідчої дії, як огляд житлового приміщення чи іншого володіння особи без належних підстав або з порушенням процесуального порядку його проведення (наприклад, з іншою метою, ніж це передбачено кримінально-процесуальним законодавством).

Обшук вважається **незаконним,** якщо він здійснений: 1) приватною особою; службовою особою, у т. ч. з правоохоронних органів, яка не має права його проводити; 2) службовою особою, яка хоч і наділена правом проведення обшуку (слідчим, працівником органу дізнання), але: а) не має підстав для проведення обшуку (коли не порушено кримінальну справу або за відсутності достатніх даних про те, що знаряддя злочину, речі й цінності, здобуті злочинним шляхом, а також інші предмети і документи, які мають значення для встановлення істини в справі, заховані в певному приміщенні або місці чи у будь-якої особи, а також про те, що в певному приміщенні або місці переховується злочинець); б) порушує процесуальний порядок його проведення (без участі понятих, без складання протоколу тощо).

Під **незаконним виселенням** слід розуміти виселення із займаного житлового приміщення за відсутності на те підстав або з порушенням порядку, встановлених законом, а також особою, яка не має на те повноважень. Примусово виселити громадянина із житла можна лише за рішенням суду і тільки у визначених законом випадках. Це особливо важливо знати з огляду на розмови про можливе позасудове виселення громадян через несплату квартплати, за комунпослуги тощо.

До інших дій, що порушують недоторканність житла громадян, може бути віднесено самовільне вселення до чужого житла, тимчасове використання житла без згоди його власника, незаконне проведення виїмки документів, речей тощо.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що порушення недоторканності житла карається штрафом від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років. Якщо ж воно вчинене службовою особою або із застосуванням насильства чи з погрозою його застосування, то дії винного каратимуться позбавленням волі на строк від двох до п'яти років.

ДЛЯ ДОВІДКИ: новий КК ухвалено парламентом 5 квітня 2001 року, він набрав чинності з 1 вересня ц. р. З повним його текстом можна ознайомитись у «Голосі України» за 19 червня 2001 року.

Микола МЕЛЬНИК,
кандидат юридичних наук.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Анатолій БЕНЬ,
оглядач «Голосу України».

Можливо, новий рік зустрічатимемо з Податковим кодексом

До подарунків і орден «За мужність»

Вшанування

Наша газета спільно з Головним управлінням Державної автоінспекції МВС України та редакцією журналу «Сигнал» проводить конкурс імені Людмили Чередник на кращого працівника Державтоінспекції України. Нагадаємо, інспектор міліції Людмила Чередник загинула під час виконання службових обов'язків. А конкурс визначає кращих не лише за досягненнями в роботі, а й за дії в екстремальних ситуаціях. Цього разу переможцями визнано інспекторів дорожньо-патрульної служби ДАІ окремої роти смт Антонівка УДАІ МВСУ в Херсонській області Олександра Гуленка та Миколу Ошштира. (Про те, як охоронці доріг, ризикуючи життям, затримали небезпечних злочинців, «ГУ» писав у номері за 21 листопада.)

Під час зустрічі в редакції «ГУ» хлопці розповіли, що не очікували такого розвитку подій. Думали, черговий водій напідпитку, боячись за своє посвідчення, вирішив «зробити колеса». І вже згодом розміркували: а коли раптом злочинці кинули б гранату точніше, наслідки були б непередбачувані... Хоробрість та професіоналізм охоронців доріг відзначено грамотами та цінними подарунками від нашої газети, ГУДАІ МВС України та журналу «Сигнал». А буквально кілька днів тому Президент України Леонід Кучма підписав Указ про нагородження Миколи Ошштира орденом «За мужність» III ступеня.

За словами начальника ГУДАІ МВС України, генерал-лейтенанта міліції Олександра Міленіна, такі мужні вчинки сприятимуть зростанню довіри до автоінспекторів. І ще раз засвідчують: наші правоохоронці не лише розкривають злочини, а насамперед їм запобігають.

Богдан ДОВНИЧ.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Указ Президента України

Про нагородження орденом «За мужність»

За мужність, сміливі і рішучі дії, виявлені під час затримання озброєних злочинців, **постановляю**:

Нагородити орденом "За мужність" III ступеня
Ошштира Миколу Миколайовича
— інспектора дорожньо-патрульної служби Управління МВС України в Херсонській області.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2001 року.
№ 1121/2001.

Проблема

За борги — відключення води

Керівництво «Облтеплокомуненерго» від'єднало від гарячого водопостачання до 1 грудня 180 будинків у Чернігові, мешканці яких мають заборгованість понад півроку. Якщо вони не погасять борг, то цей репресивний захід триватиме і в наступні місяці. Згадане рішення узгоджено з Чернігівським міськвиконкомом.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Холод вигнав на вулицю

У Сімферополі мешканці неопалюваних будинків району Льодозаводське на цілу ніч перекрили вулицю Маршала Василевського. Якби не втручання міліції, не минулося б без сутички змерзлих жителів столиці Криму з водіями заблокованих авто.

Люди кажуть, що район уже кілька років цілком відповідає своїй крижаній назві, а вони замерзають разом з рідним електротехнічним заводом.

Вийшли на вулиці протестувати проти холоднечі й жителі селища Геологів, що належить підприємству Кримгеологія. В їх будинках немає опалення, газу і гарячої води вже п'ять років.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Хай буде світло! Через суд

Одеський міський голова Руслан Боделан звернувся в Господарський суд області з позовом до ВАТ «Енергопостачальна компанія «Одесаобленерго», щоб, як при цьому зазначено, захистити права і законні інтереси територіальної громади міста. Як уже повідомляв «ГУ» (номер від 21 листопада, інформація «Хай буде світло»), зважаючи на часті необґрунтовані від'єднання від електромережі житла та важливих для життєдіяльності міста соціально-побутових об`єктів, міський голова спочатку видав розпорядження, яким заборонив такі від'єднання.

— Енергетики оте розпорядження, — каже Руслан Борисович, — знехтували. І мені нічого іншого не залишалось, як звернутися до суду.

Причиною позову, роз'яснюють у мерії, стали численні порушення з боку енергетиків чинного законодавства України, звернення й скарги одеситів на необґрунтовані від'єднання електроенергії, що тривають часом по кілька годин.

Георгій ВОРОТНЮК.

Тарифи на гальмах

Коментар

Отже, населенню вже непереливки. До речі, міжвідомча робоча група Антимонопольного союзу з питань контролю за приватизацією в паливно-енергетичному комплексі (ПЕК) офіційно звернулася до Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха з клопотанням прискорити процес реструктуризації взаємної заборгованості підприємств галузі. А заразом —висловила протест проти урядової політики тарифоутворення.

Крок народних депутатів, представників міністерств і відомств цілком зрозумілий: проблему взаємної заборгованості енергоринку, генерувальних станцій, обленерго, підприємств комунальної енергетики було сформульовано і передано на розгляд уряду ще на початку червня, тоді як спеціальну групу для підготовки пропозицій з цього приводу створили лише 20 вересня. Коли врахувати, що вона й досі не провела жодного засідання, то напрошується висновок: проблему спустили на гальмах.

Того самого дня Європейський банк реконструкції та розвитку у доповіді, присвяченій аналізу процесів перехідних економік, вказував на вкрай незадовільний стан платіжної дисципліни на енергоринках СНД, у тому числі України. Підвищення тарифів на електроенергію і приватизацію розподільчих мереж європейці (в унісон з американцями в особі директора Світового банку в Україні та Білорусі Луки Барбоне) рекомендують Україні як засіб боротьби за ефективність роботи галузі. Теоретично —усе вірно. Тим паче, що радники-порадники свої рекомендації підтримують грошима рятівних для країни і енергетики позик. Але практично розв'язання у такий спосіб проблеми багатомільярдної взаємної заборгованості спричинить сплеск соціального невдоволення серед неплатоспроможного населення. І що найдошкульніше для уряду —викличе хвилю протестів з боку промислових підприємств, котрі виготовляють продукцію, собівартість якої значною мірою формують витрати на енергозабезпечення. Перше, судячи з повідомлень із регіонів, уже маємо, за другим — справа не стане.

У тому, що в листопаді зростуть тарифи на електроенергію, вже запевнили хазяї приватизованих обленерго, які, зрештою, цього і добивалися і яким найменше діла до настроїв електорату перед майбутніми парламентськими виборами. Та не виключено, що про вибори їм таки нагадають.

Як наголошують автори звернення до Прем'єр-міністра, борговий тягар не тільки заважає нормальній роботі підприємств галузі, а й прискорює здійснення тіньової приватизації. Вона ж, як відомо з досвіду ВАТ «Донбасенерго», ВАТ «Луганськобленерго» і ВАТ «Дніпроенерго», спирається нині на механізми штучного банкрутства і викуповування знецінених активів енергокомпаній. « Ми і далі втрачаємо контроль над енергетичними підприємствами, мало того — ми не можемо контролювати, до чиїх рук вони потрапляють. А це вже питання національної безпеки країни», —підкреслюють лідери громадської організації.

На думку глави Антимонопольного союзу, народного депутата Олексія Кучеренка, абсолютну більшість енергетичних проблем поставлено на гальма. Лишається сподіватися, що ненадовго. Бо напрямок і безпека руху нашої енергетики вже залежать від нового «водія» —міністра Віталія Гайдука.

Сергій ВЛАД.

Борговий тягар прискорює тіньову приватизацію

! У номер

■ Житомир

«Ми такі самі, як і ви»

Під таким гаслом проходив всеукраїнський агітаційно-творчий тур молодих інвалідів, заключні акції якого відбулися в Житомирі. Всі, хто побував на них, змогли переконатися: на інвалідних візках теж можна танцювати. А картину, якщо не слухаються ні руки, ні ноги, вдається створити, тримаючи олівець чи пензель у зубах. Інваліди також захоплюються спортом. Свій оптимізм учасникам конкурсу передавали дівчата, які вийшли переможцями конкурсу «Міс України» серед інвалідів.

Учасники туру за сприяння благодійних організацій та фондів проїхали цього року Україною вісім тисяч кілометрів, побувавши в багатьох містах. Позаду —десятки концертів, міні-спартакіад, семінарів для інвалідських структур, волонтерів та реабілітологів. Тисячі людей змогли ознайомитися з виставками творчості інвалідів, *повідомляє наш власний кореспондент* Олексій КАВУН.

■ Львів

На «Виборі» молодь вибирала між розвагами та партіями

Наше життя то суцільний вибір, нам постійно доводиться між чимось та кимось вибирати. Саме цю тезу було закладено в концепцію нового молодіжного фестивалю «Вибір», організованого Студентським Братством Львівщини. Протягом двох днів з ранку до вечора тривало гучне студентське свято. Виступи «рокових» груп, театральні вистави студентських колективів, показ моделей одягу, виконаних студентськими кутюр'є, видовищні лицарські бої членів молодіжного Товариства Галицького Лева, танцювальні постановки, зустрічі з особливо популярними серед молоді літераторами Небораком та Іздриком, різноманітні виставки —духовний асортимент свята задовольняв будь-який смак.

Але, зрозуміло, на молодіжному фестивалі напередодні парламентських виборів не могли не зачепити тему політичного вибору. Студенти, як відомо, народ політизований. До речі, дивно, що жодна з політичних сил не скористалася можливістю зайвий раз масштабно себе розрекламувати, самостійно влаштувавши більш-менш пристойне свято до Дня студента. Підтримку «Вибору» задекларували лише УНР, Аграрна партія та ПРП. Фінансову та іншу підтримку також надала громадська організація «Центр "Українська перспектива». Її голова Богдан Звір сподівається, що «фестиваль підштовхне молодь до вміння вибирати. Адже політична неграмотність не позбавляє відповідальності за свій вибір».

Учасники фестивалю виявилися людьми грамотними. Свої політичні симпатії вони присвятили тим партіям, які мають стосунок до блоків Віктора Ющенка, Юлії Тимошенко, та іншим, що «мають непоганий зовнішній імідж». І лише ідеї трьох політичних сил —СДПУ(о), Демсоюзу та комуністів не надихали студентів, *повідомляє* Мар'яна П'ЄЦУХ.

■ Рівне

З автобусом легше вчитися

— Ви не обтяжені вчорашнім, — сказав, виступаючи перед спудеями Національного університету «Острозька академія», Президент України Леонід Кучма, — і саме вам, зі свіжими ідеями, енергією розбудовувати Українську державу».

Чи не тому цьому першому на теренах Східної Європи вищому навчальному закладу, який відзначає своє 425-річчя, така велика увага з боку держави? Щоб залучити у відроджену академію свіжу наукову думку, професорів, у стислі строки зведено чудове академмістечко, яке урочисто відкрив Леонід Кучма. Він вручив ключі від квартири першому новоселу — доктору історичних наук, завідувачу кафедри історії академії, професору Володимиру Трофимовичу.

Президент подарував академії з нагоди ювілею автобус. А також відвідав виставку художника Юрія Нікітіна (на знімку), *повідомляє власний кореспондент* Олександра ЮРКОВА.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА.

Сирцева трагедія

Від цукрової навали потерпає вітчизняний виробник

Коментар

Оптимістична новина для вітчизняного споживача: кількість зварених білих кристалів наприкінці сезону переробки здолала рубіж у півтора мільйона тонн. А за прогнозами фахівців асоціації «Укрцукор», переробні підприємства нинішнього сезону видадуть «на-гора» 1,8 мільйона тонн солодкого продукту, що з лишком стачить для забезпечення в ньому внутрішніх потреб держави. У разі, коли прогнози справдяться, досягнення це на 250 тисяч тонн перевищуватиме торішній вал. Хоча омріяну перспективу важко назвати досягненням — свого часу в Україні варили й по 5 мільйонів тонн білих кристалів. До того ж секрети зростання в екстенсифікації — полягають, здебільшого, у розширенні на 16 відсотків, порівняно з минулим роком, площ під цукровими буряками, до 995 тисяч гектарів.

Утім, дехто з фахівців стверджує, що громадянам та кондитерським підприємствам цукровий голод у будь-якому випадку не загрожує. Навіть якби сезон цукроваріння взагалі не розпочинався. Країну просто «нудить» від солодкого — внутрішній ринок аж занадто перевантажений білою «валютою» у 50-кілограмових мішках. Власне, споживачеві така перспектива лише на руку. Від цукрової навали потерпає вітчизняний виробник. Склалася дивна ситуація: зварений цукор за встановленими урядом мінімальними цінами — 2 гривні 37 копійок за кілограм продати майже неможливо, а демпінгувати не можна — в силу вступають штрафні санкції. Заводчанам залишається «незлим тихим словом» згадувати державну політику «протекціонізму», яка насправді сповідує відкритість кордонів. З легкої руки кабмінівських чиновників та законотворців з Верховної Ради до наших теренів було імпортовано 260 тисяч тонн цукру-сирцю на пільгових умовах. 150 тисяч тонн солодкої продукції, виробленої в Білорусі та Молдові, знову-таки, завезених на пільгових умовах, «осіло» в нас згідно з угодою з цими країнами про вільну торгівлю. Ще стільки, на думку експертів, перетнули російсько-український та польсько-український кордон нелегально.

Тепер чиновники, рятуючи ситуацію, вдалися до протекціонізму. Як повідомив держсекретар Мінагрополітики Сергій Рижук, Україна в односторонньому порядку вже виключила цукор з режиму вільної торгівлі з Білоруссю. Уряд також збирається виставити бар'єри на кордонах з Росією та Молдовою. Готують відповідні постанови. Щоб утримати ціну, в Кабміні збираються вдатися до закупівлі на переробних підприємствах 70 тисяч тонн бурякового цукру до держрезерву. Можливо, в рахунок погашення цукровими заводами боргів перед Держбюджетом. Ще 30 тисяч тонн обтяжливих для виробників білих кристалів уряд рекомендуватиме придбати, знову-таки за мінімальною ціною, кондитерським фабрикам. Таким чином, сподіваються у столичних кабінетах, вдасться не «впасти» нижче задекларованих 2 гривень 37 копійок, і праця вітчизняних виробників не буде марною.

Проте є й інші, песимістичніші, прогнози. Чому саме наш ринок для цукру, звареного у близькому зарубіжжі, такий солодкий? Реалізаторів білих кристалів «made in ненаше» приваблює висока оптово-відпускна ціна, встановлена Кабміном. Приміром, у Білорусі тонна цукру коштує на 100 доларів менше. Жодні офіційні перепони не стримують проникнення нелегального білого продукту. Значну конкуренцію становитиме переробникам бартерний цукор, виданий, приміром, у рахунок зданих селянами буряків. Переступати мінімальну ціну заборонено лише цукроварням, а сільгоспвиробникам демпінгувати не заборонено. Остаточно «добиває» вітчизняних виробників імпорт цукру-сирцю, що без будь-яких квот завозять до вільних економічних зон на пільгових умовах. Адже комерційні структури, які «при справі», «наварюють» до 80 доларів на кожній його тонні. А інтереси власного гаманця — поняття ближче, ніж якась абстрактна політика державного протекціонізму.

Галина КВІТКА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Анекдот до теми

Під час чергових навчань з літака скинули парашутистів.
— Допоможіть, — кричить один від жаху. — Мій парашут не розкрився!
— Ну то й що? — заспокоює пролітаючий повз нього інший. — Адже це лише навчання!

Солодка галузь потопає в цукрі та боргах

Тенденції

На 50 мільйонів гривень солодкої продукції зібралося на цукрозаводах Вінниччини: не продаються білі кристали за ціною, встановленою урядом.

Хто ж купуватиме дорожче?

На вінницьких ринках оптовики реалізують цукор за ціною не більше двох гривень за кілограм. У Києві, незважаючи на неодноразові звернення представників «цукрового Донбасу» переглянути мінімальну ціну, вперто стоять на своєму: менше як по 2,37 гривні за кіло відпускати продукцію заводам не дозволено. Інакше чекай на штрафні санкції.

В області найбільше відчули дію такого непродуманого рішення: у жодному іншому регіоні нема стільки цукроварень, як тут. Виробництво солодких кристалів становить левову частку не тільки в економіці краю. Сто тисяч тих, хто вирощує буряки і варить цукор, дають його майже п'яту-шосту частину в загальнодержавному обсязі. Сидять нині цукровари на мішках з цукром (читай: з грішми), а їх самих тим часом обсідають борги. Хіба не парадокс?

Не треба бути великим економістом, вважає голова асоціації «Поділляцукор» Микола Власюк, щоб спрогнозувати подальший розвиток подій. Через рік-два, каже співрозмовник, Україна знову зіткнеться з проблемою дефіциту власного цукру. Тоді нам заспівають знайому пісеньку про необхідність ввезення заморської тростини: треба ж, мовляв, чимось чай солодити...

— Коли мене починають переконувати, що варити свій цукор дорожче, ніж чужий завезти, — продовжує розмову М. Власюк, — я одразу припиняю такі балачки. 155 років, рівно стільки виповнилося нашому заводу (Браїлівське ТОВ «Кристал». — **Авт.**), це було вигідно робити, а тепер що? До 1917 року на Поділлі існував, сказати б, ринок цукру. Працювали всі підприємства з переробки буряків. Мало не щороку з'являлися нові: майже всі нинішні заводи збудовано ще до революції. Одне слово, воровження на кшталт: вигідно — не вигідно, як на мене, зовсім недоречне. Комусь, схоже, дуже хочеться звести нас із солодкої дороги на гіркі манівці.

Асоціація «Поділляцукор» уже двічі зверталася до Мінагрополітики. Перший раз застерігали від можливого перебігу подій, що склалися нині з ціною, ще до початку виробничого сезону. Другий — просили переглянути величину мінімальної ціни. На боці цукроварів облдержадміністрація. Свої листи з цього приводу її керівництво адресувало і до аграрного міністра, і до Прем'єр-міністра. Однак проблеми галузі з Києва і на місцях бачаться порізному. Навіть якщо держава закупить обіцяних сто тисяч тонн цукру за встановленою нею ж мінімальною ціною, про що повідомили посадовці, проблеми для «цукрового Донбасу» такий крок не розв'яже. «Крім усього, — стверджує М. Власюк, — «опікуни» галузі, самі того не усвідомлюючи, ще й вбивають клин між нами, цукроварами й буряківниками».

У дальній путь за «живою» копійкою

Чи не один цукрозавод в області — згадане ТОВ «Кристал» (Жмеринський район) — вчасно здійснює розрахунки з тими, хто поставляє сировину. Решта... Одні обіцяють це зробити рік, інші — два, треті — ще довше. Бажаючих співпрацювати з «Кристалом» більшає. Нинішньої осені окремі господарства, обминаючи ближні цукроварні, везли до Браїлова корені на відстані 150 кілометрів. Що далека дорога, коли є можливість отримати гроші. Нехай меншу суму — такі перевезення, зрозуміло, влітають у копієчку, — але ж її заплатять без зволікання. «На мою думку, — веде далі М. Власюк, — це нормальна ринкова поведінка партнерів. Хто як може, так і стимулює виробників сировини».

Її мінімальні потреби завод забезпечує власними силами. Для цього взяли в оренду дві тисячі гектарів землі, створивши тим самим своєрідний бурякоцукротрест, щось на зразок колишніх цукрокомбінатівських радгоспів. Решту сировини отримують на основі укладених угод із сільгоспформуваннями.

Попри все, завод живе не так, як це мало б бути. Інші, щоправда, й того не мають. Тому й не розраховуються з селянами. Спершу їх «гнобили» бартером, здираючи на кабальних умовах останню гривню, тепер «вдарили» ціною. Після такого удару селянам ще довго доведеться чекати на повернення заводчанами заборгованого. «Скажіть, — запитує М. Власюк, — у вас після всього почутого було б бажання сіяти буряки?..»

Почали копати — нема що збирати

Кожне четверте господарство на Вінниччині у нинішньому році позбавило себе клопоту з вирощуванням цукристих. Їх посіви зменшено більш як удвічі. Та й урожайність скоротилася невпізнанно: другу осінь поспіль накопують у середньому на круг по 180 центнерів. Природна родючість грунтів вища! А який контраст у врожайності — у господарстві «Юхимівське» Шаргородського району зібрали по 672 центнери на круг, а в агроформуванні «Дністер» Мурованокуриловецького — по 45 (?) центнерів.

Головна причина низької врожайності цукристих — у недотриманні вимог технології. Так вважає Василь Соколюк, керівник уже згаданого господарства «Юхимівське». З року в рік Юхимівка б'є рекорди у врожайності. Соколюк зізнається: раніше ми теж мали проблеми. Аж поки не зрозуміли одну просту істину: цукристі вимагають безумовного виконання усіх агротехнологічних операцій. Якщо їх дотриматися у визначені терміни, високий урожай забезпечено.

На жаль, зробити це вдається не скрізь. І не лише тому, що у багатьох новостворених господарствах мають проблеми із придбанням засобів захисту, гербіцидів. Навіть органічні добрива не вносять. В Юхимівці, до речі, на кожен буряковий гектар дають їх не менш як 50 тонн.

20 відсотків керівників господарств, як уточнили в обласному управлінні сільського господарства, не мають вищої сільськогосподарської освіти. Про рівень одного з них свідчить хоча б такий факт. Бухгалтер господарства заходить вранці до новообраного керівника і каже: «Треба їхати в банк». «А чого?» — запитує той. На думку першого заступника голови облдержадміністрації Григорія Заболотного, проблема грамотних кадрів нині болюча, як ніколи.

Насамкінець ще про таке. Чимало нових власників цукрозаводів, приходу яких так нетерпляче чекали, намагаються будь-що перепродати свої дітища. «Я уже затратив купу грошей, — зізнався один із них біля дверей Господарського суду, — а що в результаті? Держава нав'язала свої правила гри, і я залишився обдертим як липка. Цукровий бізнес доведе до того, що з торбою по світу підеш. Добре, що вчасно схаменувся».

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

SOS!

Чиновницький гнилець

На Буковині б'ють на сполох. Цьогоріч у серпні в управління агропромислової політики облдержадміністрації почали надходити тривожні повідомлення з деяких районів про те, що посіви цукрових буряків масово нищить так званий кореневий гнилець. Фахівці запропонували вжити відповідних заходів, щоб погасити спалахи цієї небезпечної хвороби. Була серед них і рекомендація достроково звільнити від солодких коренів уражені площі. Та, на щастя, до цього не дійшло. Міжряддя додатково розпушили, внесли відповідні антибактеріальні препарати.

Обласна комісія, яка вивчала причини появи захворювання, дійшла висновку: гнилець з'явився на тих ланах, де висівали насіння зарубіжних селекцій, зокрема придбане в Німеччині.

Найбільше завезли його в Новоселицький район. Там і стався спалах кореневої гнилі. Через це тут і мав місце значний недобір урожаю цукристих.

До речі, це вже не перший випадок експансії насіння зарубіжних селекцій на Буковину. В 1992 році його придбало кілька господарств Кіцманського і Заставнівського районів. Але вони добряче поплатилися за це. Коренева гниль «з'їла» четверту частку врожаю.

Які канали такої експансії? Один із працівників управління агропромислової політики облдержадміністрації, котрий попросив не називати його прізвища, розкрив її схему. Зарубіжні фірми шукають канали реалізації свого неякісного насіння через наших чиновників, переважно агропромівських. Їх попередньо «обробляють», задобрюють дорогими подарунками, автомобілями, грошовими подачками. Підгодований хабарями чиновник мусить відробляти за це.

От де треба шукати корінь зла кореневої гнилі. Тим часом ці нечесні ділки добре знають, що насіння української селекції не йде в жодне порівняння із зарубіжними сурогатами.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Фірми шукають канали реалізації неякісного насіння

Діти, діти, де вас подіти?

Реалії

Після того, як «впали» колгоспи, у більшості українських сіл пішла на дно і соціальна база. Особливо боляче вдарив перерозподіл ресурсів і майна АПК по сільських дитячих дошкільних закладах. Їх приміщення, котрі з такими труднощами будували на селі протягом не одного десятиріччя, нерідко стоять без господаря, занедбані і порожні. Часто їх використовують не за призначенням, розкрадають і розвалюють. Та найтрагічніше у цьому те, що через закриття дитсадків і недоглянутість дітей не в одне село, не в одну родину постукало у вікно страшне горе.

... Ця трагедія сталася торік у селі Кути Маньківського району, де давно не працює дитячий дошкільний заклад.

Чотирирічну Таню, дворічного Сергійка і шестимісячного Віталика мати залишила самих у хаті. А сама пішла поратися у господарстві. Коли повернулася — в одній з кімнат уже шаленіла пожежа. Охоплена жахом, мати кинулася по поміч. Найближчий сусіда миттю вибив шибку і виніс з полум'я напівживе немовля... Прибули на допомогу також проникли у задимлену хату. Та коли відчинили двері, побачили жахливу картину: братик із сестричкою були вже без ознак життя...

Минулої зими у селі Ліщинівці Христинівського району, де також закрили дитсадок, без нагляду залишалося у хаті троє хлопчиків. Глава багатодітної родини через тяжкі нестатки подався на чужину на заробітки. Мати найнялася санітаркою у місцевий будинок престарілих. Ідучи на роботу, вона «доручала» п'ятилітньому Вітьку бавити молодших братиків — Мишка чотирьох років, та дворічного Дмитрика.

Малюки гралися на підлозі, раптом з грубки викотилися на дрова жарини і почали тліти... Коли прибули пожежники і медпрацівники, допомога вже була не потрібна: всі троє малюків задихнулися у чадному диму...

Гірко констатувати, але ні ці страхітливі історії, які забрали життя дітей, ні нещасні випадки, які закінчилися каліцтвом дошкільнят, не сколихнули сільську громадськість, органи місцевого самоврядування, керівників новостворених СТОВ. Вони і далі живуть, немов у летаргійному сні, і страшний мартиролог дитячих смертей продовжується.

...На початку листопада у приміському селі Велика Яблунівка Смілянського району молода мати пішла з дому, а двох малих доньок залишила напризволяще у хаті. Через іграшку, котра впала на саморобну ввімкнену електроплиту, почалася пожежа. Молодшу, трирічну дівчинку, з тяжкими опіками вдалося винести з вогню і відправити до лікарні. Шестирічну Юлю поховали на сільському цвинтарі...

— Ми вжахнулися, переступивши поріг оселі, де донедавна мешкали діти,— поділився працівник обласного управління пожежної безпеки Костянтин Проценко, котрий розслідував причини нещастя. — Голі стіни, замість постелі — купа лахміття, ні цурпалка заготовлених на зиму дров, ні харчів...

У селі розповіли: особисте життя у 22-річної Наталі Ковтун не вдалося, і вона жила з дітьми сама. Не раз сусіди з тривогою зверталися до сільського голови Ольги Мазуренко з приводу недоглянутості її малят. Проте дитячий садок у селі давно був на замку, і Ольга Сергіївна тільки й «вживала заходів», що разом з дільничним інспектором «розганяли у Наталки гульбища».

— Ми працюємо над тим, щоб відновити роботу дитячого садка і взяти його на свій баланс, — відповіла сільський голова на запитання кореспондента про дошкільне виховання 30 яблунівських дітлахів.

Як з'ясувалося, для того, щоб сільська малеча не сиділа вдома по хатах, а була під наглядом і доглядом вихователів, треба встановити у приміщенні дитсадка... новий газовий лічильник. Ото й усього! Воістину нема меж керівній безвідповідальності!

Чимало дитячих дошкільних закладів, котрі закрито через відсутність фінансування з боку реформованих господарств та більше через байдужість сільрад, перейшло до рук людей, далеких від проблем дитинства. Частину приміщень дитсадків пристосували під крамнички, «підсобки», склади. А в селі Киселівці Катеринопольського району відкрили... церкву громади однієї з протестантських конфесій.

— У Киселівці в майбутньому ми відкриємо школу-садок, — поінформував завідувач райвідділу освіти Микола Ткаченко.— У нас уже готовий проект добудови місцевої школи. Щоправда, сама школа аварійна і розташована у пристосованому приміщенні...

Про створення в області навчально-виховних комплексів, тобто переведення дитсадків під «крило» шкіл, повідав і начальник управління освіти облдержадміністрації Т. Десятов.

— Сьогодні це чи не єдиний вихід, щоб сільська малеча буда охоплена увагою, доглянута і навчена,— наголосив Тимофій Михайлович. — Тільки у школах-дитсадках ми зможемо підготувати «п'ятиліток» до навчання за шкільними партами. У цій роботі ми дуже сподіваємося на допомогу органів місцевого самоврядування.

Доки освітяни сушать голови над тим, як виконати Закон України «Про дошкільну освіту», реанімувати на селі дитсадки, в області згорнули діяльність понад 300 дитячих дошкільних закладів. Більш як 80 закрилися «на невизначений період». Тобто назавжди. «І це не найгірший показник в Україні,— зазначили в управлінні освіти.— Якщо у нас в області охопленість дитячими садками у сільській місцевості у зимовий період коливається від 35 до 30 відсотків, то в інших областях цей показник набагато нижчий...» Отака «втіха».

Нині новостворені СТОВи не поспішають, як того вимагає закон, дати лад спорожнілим приміщенням дитсадків і передати їх на баланс сільським радам. А останні не надто рвуться їх приймати — клопоту менше.

Доки триває ця «тягучка», сільські малята, немов сироти залишаються при живих батьках. І це при тому, що щороку дедалі менше новонароджених у сільських населених пунктах. У невеликих, «бригадних», — по двоєтроє. А то й по одному. То якою ж є ціна тій владі, котра не може чи не хоче забезпечити 15—20 найменших односельців теплом і увагою? Котра не може гарантувати їм не щасливе — просто безпечне дитинство. Просто —життя...

Лідія ТИТАРЕНКО.

На знімку: у Хлипнівці Звенигородського району на місці дитсадка з'явилося приватне помешкання... родичів колишнього керівника місцевого сільгосппідприємства.

Фото з архіву «ГУ».

Черкаська область.

Не знесе курочка яєчко. Її податківець зарізав

Затягнуті в суцільний ланцюг неплатежів до бюджету хлібороби Цюрупинського району стали жертвою фіскальної служби.

На цьогорічний вагомий урожай зернових покладали особливі надії сільгоспвиробники Херсонщини, гадали: за пальне розрахуємося і за добрива, і з податками впораємося. Оптимізму дещо поменшало, коли з'ясувалося, що ціну, яку збиралися правити за хліб, не візьмеш.

У Цюрупинському районі вирішили тримати оборону перед численними трейдерами. На нараді господарського активу керівників закликали звозити зернові до елеватора: притримаємо поки що, а там, дивися, й ціна збільшиться. Адже нікого не влаштовують 350 гривень за тонну, які давали, не дочекавшись ще й обжинків, «заготівельники». Проте й кількох днів не минуло, як многотрудний хліборобський коровай... заарештували податківці, не сповістивши навіть районну раду та держадміністрацію. «У рахунок погашення заборгованості у платежах до бюджету».

А коли влада, дізнавшись, кинулася якось протидіяти ситуації, з'ясувалося, що вже пізно — зерно те податкова служба продала приватній фірмі. Хоча б «для протоколу» торги було оголосили! Без конкурсу здали по 295 гривень кожну тонну. Та ще й винагороду ділкам-посередникам заплатили — 10 тисяч гривень.

— Згоден, що податки — річ свята, але й збирати їх треба з Божим розумом, — коментує ситуацію голова Цюрупинської райдержадміністрації Володимир Лень. — Куди ми штовхаємо господарства? Адже ріжемо сьогодні курку, котра, хоч і не золоті, але все-таки несе яйця. Та ще й ордени за це роздаємо.

Керівник району ніяк не може схвалити такого підходу до справи: податківці просто «зарізають» економіку району. До того ж на запити влади — що, почому й скільки, відповідають одне — інформація конфіденційна. Не менших «успіхів» досягнуто фіскальною службою і щодо погашення боргів майном господарств. Його ріжуть уже не в переносному, а в прямому значенні слова — на брухт. Незважаючи на залишкову вартість, за копійки продають основні фонди.

Нині, приміром, приватна фірма ріже на металобрухт обладнання зернотоку у Виноградовому: по 180 гривень за тонну продали 30-тонну металеву конструкцію. Та на вирученні п'ять з лишком тисяч і майданчика під зерно не заасфальтувати, не те що обладнати, скрушно зітхає голова райдержадміністрації. Так само «розправилися» і з майном у Новій Маячці, Раденську, Брилівці, Козачих Лагерях. Словом, проблема стосунків між виробниками та податківцями загострюється. Зашморгом на шиї відчувають її селяни Цюрупинського району. Та хіба лише вони?..

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

У номер

Офіційно

«Як Василина до Президента ходила»

У зв'язку з опублікуванням у Вашій газеті 3 листопада 2001 року статті «Як Василина до Президента ходила» вважаємо за необхідне повідомити наступне.

По-перше, щодо основного — реагування на звернення жительки села Майданівка Звенигородського району Черкаської області Танчинець Василини Іванівни до Президента України. За дорученням Адміністрації Президента України від 28 серпня 2001 року дане звернення розглянула Черкаська облдержадміністрація, яка повідомила, що в результаті вжитих заходів розпорядженням голови Звенигородської районної ради від 18 жовтня 2001 року гр. Танчинець В. І. виділена матеріальна допомога в розмірі 100 грн. СТОВ «1 Травня» на виконання судового рішення перерахувало 30 жовтня 2001 року на особистий рахунок її сина В'ячеслава у Звенигородському районному відділенні Ощадбанку України 1477 грн., тобто повністю погасило йому заборгованість у заробітній платі з урахуванням відповідної індексації та судових витрат.

У той же час розрахунку по зарплаті із чоловіком Танчинець В. І. ще не проведено, тому її звернення продовжує залишатися на контролі у Адміністрації Президента України.

Таким чином, твердження автора, що звернення гр. Танчинець В. І. до Президента України залишилося поза увагою, не відповідає дійсності. До того ж більшість з порушених у ньому питань вирішені позитивно до дня опублікування даного матеріалу.

Що ж стосується змісту статті, тенденційно зроблених наприкінці висновків та провокаційних натяків, то Адміністрація Президента України від коментарів утримується. Все це — питання дотримання журналістської етики автором публікації і відображення позиції газети взагалі.

Олег ДЬОМІН,
Перший заступник Глави Адміністрації Президента України.

Служба-01

Вогнеборці відмовилися від смаженої гусятини

Більш як чотири тисячі гусей мало не стали жертвами пожежі на фермі сільськогосподарського підприємства імені Шевченка, що в Долинівці Гайворонського району.

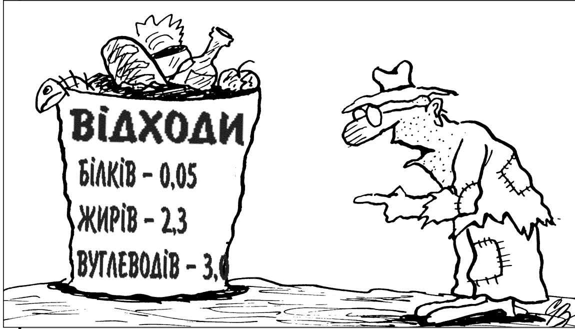
Охоронець на ніч розтопив піч. Коли відчув недобре, самотужки вже нічого вдіяти не зміг — горіло дерев'яне перекриття, а потім спалахнула й шиферна покрівля. Гасити пожежу збіглося чи не все село. Приїхали вогнеборці з райцентру та сусідніх сіл. Язики полум'я ледь не перекинулися на дерев'яну огорожу, за якою й утримували гусей.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Проблема

Шкільні обіди — недалеко і до біди

За наказом головного санітарного лікаря Луганської області в усіх школах та садках у терміновому порядку фахівці санепідемслужби проведуть позапланові перевірки їдалень.

Причиною такого заходу стало харчове отруєння школярів у селі Верхня Покрівка Старобільського району. Дітей нагодували м'ясом, термін придатності якого закінчився. При цьому використовувалися вершки кислого молока, які завідувачка їдальні принесла з дому. Як наслідок — 40 учнів від семи до одинадцяти років отруїлися. Зараз стан школярів, за свідченням лікарів, уже в нормі. Лише дві дитини затримаються на лікуванні.

Справа розглядатиметься в суді, *повідомляє інформбюро «Принцип».*

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Ведуча рубрики «Село» Галина Квітка (тел. у Києві 441-85-76).

Євроінтеграція і експропріація

Нехитрі думки

Квиток для входу в музеї Києво-Печерської лаври для громадянина України коштує 3 гривні, а, скажімо, для громадянина Франції — 16 гривень. Ціна одномісного номера в київському готелі «Україна» (колишня «Москва») становить 148 гривень для українців і 128 американських доларів — для іноземців. Держава Україна інтегрується в Європу і, між іншим, добивається визнання її країною з ринковою економікою.

Іноземці, що приїжджають до держави України, дивляться на її цінову політику широко розплющеними очима й не можуть збагнути: за якими ж ринковими законами чи європейською практикою заведено встановлювати ціну на послуги залежно від громадянства? Може, німець чи поляк частіше за українця миються, отож витрачають у готелі більше води? Чи більше палять електроенергії або використовують, даруйте, вп'ятеро більше туалетного паперу?

Звичайно, ні. І закони тут аж ніяк не ринкові чи європейські, а добре знайомі нам більшовицькі. А ціни встановлюються залежно не від вартості та якості послуг, а від гаманця клієнта. Тут головний принцип — якомога глибше запустити руку до чужої кишені й вигребти звідти все, що тільки можна.

Пройдіться Хрещатиком — там процвітає інший спосіб вигрібання грошей із кишень довірливих «чужинців» (та й своїх роззяв). Частенько в пунктах обміну валют у курс затесується нев'язливий нулик або інша цифра. Таке собі просте і вже практично легальне в нас шахрайство, розраховане на щойно прибулих. У результаті людина здає, наприклад, долар не за 5,29 гривні, а за 5,029. А Нацбанк удає, що цього шахрайства не помічає.

Приїжджає, уявімо, до нас потенційний інвестор, поселяється у згаданій «Україні». І з перших хвилин, побачивши те цінове «ноу-хау», починає розуміти: він тут аж ніяк не для того, щоб робити з українцями взаємовигідний бізнес. А насамперед — щоб його добряче «подоїли». Вийшовши на Хрещатик обміняти валюту, бідолаха потрапляє в лапи до шахраїв, що теж безцеремонно і серед білого дня лізуть йому в кишеню. Та це лише початок. Розміри більшовицької «експропріації» збільшуватимуться відповідно до просування горе-інвестора вглиб українського «бізнесу». До речі, за 9 місяців цього року іноземні інвестиції в економіку України скоротилися на 10 відсотків. Чи варто дивуватися?

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Фотофакт

Глава Католицької церкви, як видно, дружить із сучасною технікою.

На фото АП: *на аудієнції у Клементинській залі у Ватикані Папа Римський Іван Павло II розсилає послання єпископам через Інтернет.*

Кругом 750

Окружний суд Монтгомері (штат Меріленд, США) ухвалив цікавий законопроект, який обмежує куріння. Представник суду пояснив, що «постанова аж ніяк не забороняє громадянам курити вдома. Але дим не може перетинати межі власності». А якщо запах диму «перетне межі», сусід має право звернутися зі скаргою до департаменту захисту довкілля, і порушникові доведеться заплатити 750 доларів. Водночас на курців, які недостатньо переймаються провітрюванням приміщень і не вжили жодних кроків для «розв'язання проблеми», накладатимуть штраф у розмірі тих-таки 750 доларів. Прихильникам шкідливої звички залишилося чекати на появу фільтрів для очищення повітря. Буде цікаво, коли з'ясується, що їх ціна... 750 доларів!

Результати невтішні

Литва провела перший після здобуття незалежності перепис населення. Результати невтішні.

За переписом 1989 року в Литві — найбільшій з балтійських республік — мешкало 3,723 мільйона чоловік. Нині в ній мешкає близько 3,5 мільйона. В столиці їх лишилося менш як 540 тисяч, хоча одинадцять років тому було 577 тисяч.

Не справдився прогноз руху «Саюдіс» про те, що після поновлення незалежності Литва стане домівкою для всіх литовців і почнеться відродження Великої Литви. Він грунтувався на розрахунках, що в Америці мешкає більш як мільйон осіб литовського походження. В Росії та інших радянських республіках теж — десятки тисяч висланців, тих, хто поїхав за путівками на різні будови тощо. Однак литовці не поспішають повертатися на етнічну батьківщину. Приїжджає небагато. У Вільнюсі жартують, що коли б президентом обрали не «американського литовця» Валдаса Адамкуса, то й «американська колонія» в столиці була б менша. До речі, більшість литовської молоді мріє про гарну роботу за кордоном.

Через економічну скруту чимало сімей відмовляються мати більш як одну дитину. В порівнянні з кінцем 80-х років народжуваність зменшується на 20—30 тисяч щороку.

Володимир СТРОЙ.
Вільнюс.

Усе грає життям

Виставку художніх творів Федора Приймаченка розгорнуто у залі Української греко-католицької церкви Отців василіян на вулиці Медовій у Варшаві.

Федір Приймаченко, син відомої української народної художниці Марії Оксентіївни Приймаченко, не закінчував мистецьких шкіл. Веде невеличке фермерське господарство у селі Болотня Іванківського району Київської області. Та фантастичний світ його картин —змальовані у сюрреалістичному стилі образи птахів, риб, квітів, української природи — є відтворенням глибини і вразливості української душі. «Добір кольорів, оптимістична гама мислення художника — все грає життям, киче до життя», — ділиться своїми враженнями посол України у Польщі Дмитро Павличко.

Виставка стала доступна широкому загалу завдяки підтримці Посольства України в РП. На жаль, не було на її відкритті «винуватця події» — Федора Приймаченка. Причина банальна: брак коштів. Проте Дмитро Павличко висловив надію, що приїзд митця до Польщі вдасться організувати. Посольство розраховує на підтримку Фонду Приймаченків в Україні (голова Микола Жулинський).

Організатори подбали про поетичне наповнення відкриття виставки, яке, на мою думку, мало компенсувати відсутність художника: перед присутніми постав Мойсей української поезії у Польщі Остап Лапський. На жаль, в Україні це прізвище невідоме. О. Лапський — 75-річний український емігрант з Берестейщини, він стояв біля основ відродження українського слова в 60-х рр.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Ділянок багато — мета одна

«Майбутнє входження України до європейських спільнот — це не лише важливий політичний крок. Це об'єктивний і незмінний імператив на всіх ділянках діяльності нашої держави», — наголосив Міністр закордонних справ Анатолій Зленко під час зустрічі з послами держав — членів Європейського союзу. Міністр, повідомляє прес-служба МЗС, підкреслив, що «співробітництво між Києвом і Брюсселем повинно бути дорогою з двостороннім рухом», і виклав бачення Україною процесу поетапної лібералізації візового режиму з Євросоюзом. Посли позитивно сприйняли запрошення для представників міжнародних організацій, зокрема з ЄС, узяти участь у спостереженні за перебігом парламентських виборів в Україні.

Чехи вивчать українську

Виступаючи перед студентами університету міста Чеське Будейовіце, міністр праці й соціальних справ Чехії Владимир Шпідла заявив, що урядовці його міністерства вже невдовзі засядуть за підручники української мови. Це потрібно для того, наголосив міністр, щоб вільно спілкуватися з тими українськими громадянами, котрі приїдуть на роботу до Чеської Республіки.

«Радіо Свобода» повідомляє, що вже кілька років найпотужніші галузі чеської промисловості кульгають через брак робочої сили. Якщо нині цей дефіцит допомагають ліквідувати десятки тисяч українських заробітчан, то завтра чеська економіка вже потребуватиме сотні тисяч робітників. Тільки робоча сила зі Сходу нас врятує від економічної кризи, —заявив чеський міністр. І додав, що йтиметься насамперед про кваліфіковану робочу силу з України.

Лукашенко знову хоче в Раду Європи

Питання співробітництва Ради Європи з Республікою Білорусь обговорювали на засіданні політичного комітету Парламентської асамблеї РЄ, що відбулося у Вільнюсі. На засіданні було зачитано звернення президента Білорусі Олександра Лукашенка до членів комітету. В ньому він висловив побажання, щоб його країні було повернуто статус «спеціального гостя» ПАРЄ, якого її позбавили 1997 року через нестримне прагнення єдиновладдя того ж таки Лукашенка.

Парламентарії ухвалили рішення поки що не проводити дискусії стосовно цього, «бо робити це передчасно». Проте було зазначено, що останні заяви білоруського керівництва після президентських виборів «уселяють надію», тому ПАРЄ підтримуватиме стратегію прагматичної політики — «крок за кроком» іти на співробітництво з Мінськом. Вирішено також послати до Білорусі делегацію політичного комітету ПАРЄ «для обговорення можливостей діалогу з цією країною».

Японський феномен

У японських магазинах і кафе дедалі частіше можна побачити незвичайні жіночі пари, які разом проводять дозвілля. Впадає в око велика різниця у віці супутниць. Для таких пар тут навіть з'явився особливий термін — «М-і-Д» (Мати-і-Донька).

Як повідомляє ІТАР-ТАКС, під впливом цього соціального феномена в Японії з'явилися спеціальні магазини. Вони презентують продукцію, яка зацікавить і юну дівчину, і жінку «бальзаківського» віку.

У близькості матері та доньки немає нічого дивного, вважає Токаїо Ямамото з Інституту планування сім'ї. Сучасні японські жінки беруть шлюб в уже зрілому віці, а до цього, впродовж 10 років після закінчення школи, вони живуть разом з батьками. Зв'язок з матір'ю японки не втрачають і вийшовши заміж — адже недарма дедалі більше молодят вважають за краще жити неподалік батьківського гнізда.

А стосовно чоловіків Токаїо Ямамото впевнена: якщо сильна стать приділятиме родині більше уваги, в Японії може з'явитися ще один соціальний феномен — батько-і-син.

Фотофакт

В іспанському місті Фонфріа-де-Альба собака Лінда втратила цуценят. Однак, не розгубившись, одразу вирішила «всиновити» чотирьох поросят.

Фото АП.

Розіп'ятий на голоді хліборобський народ...

(Початок на 1-й стор.).

Пан Левене знав, що казав. Він головував на міжнародному судовому процесі «Голод 33-го року в Україні». Цей маленький Нюрнберг було проведено в 60-х роках з ініціативи Міжнародного суду в Гаазі. Зрозуміло, без участі тодішньої УРСР. За вироком (розтягнутим на 200 сторінок), винуватець голодомору — комуністична система. Це вона принесла щедрій на врожаї Україні опухлі животики немовлят, вимерлі села, дикунські «вечері» матерів-канібалок. Це вона розіп'яла на голоді хліборобський народ...

«Сльоза гірка, як полини квітневі, І воля наша — від порога й трохи... Чи хоч колись прозріємо-збагнемо страшні уроки нашої епохи?» — запитала наша сучасниця поетеса Наталка Поклад. Запитала себе, нас, усіх. Ми нарешті збагнемо гірку суть професійного висновку Рікардо Левене? Заради пам'яті про минуле. Заради віри в наше майбутнє.

Пом'янімо відомі й безіменні жертви голодомору. Пам'ятаймо — це тут, на нашій землі, «смерть ходила тихо — не гриміли підкови. День поминання, квіти незів'ялі...».

Людмила **КОХАНЕЦЬ**.

24 листопада — День пам'яті жертв голодомору

«Мені тринадцятий минало»...

Хто не знає цих простих і проникливих слів із «Кобзаря». В уяві — Кирилівка. А ген-ген за мальовничим селом розкинулися рівні поля, обрамлені зеленими гаями та перелісками. На пагорбку примостився малий Тарас. За плечима — торбинка, в якій окраєць житнього хліба та цибулина. Пас хлопець чужих ягнят на чужому полі.

...Через сотню літ по цьому дозрів і я, ставши пастухом. Мені тринадцятий минало у страшному тридцять третьому. Пасти овець не довелось — їх поїли в перший рік колективізації. Лишалася в селянина одна надія — корівчина, без якої існування було просто немислиме. Але в кого вона збереглася?

Серед голодних і здичавілих селян, як на диво, не вмирав гумор. Ми, дітлахи, декламували:

«Ні куриці, ні свині,
тільки Сталін на стіні.
Він указує рукою,
куди їхать за мукою».

Тридцять другого всі селяни подалися на Кубань та Ставропольщину. Туди везли, що було в скринях, а додому поверталися з клунками борошна. Так і дотягли до зрілих колосків, які зрізали і варили щось схоже на суп.

У 33-му скрині було спустошено, в кишенях гуляв вітер. Лишалось, як тим смиренним вівцям, терпіти і чекати голодної смерті. У попередню осінь Сталін і його команда кинули клич: забрати хліб з України! І пішли комуністи і комсомольці витрушувати зерно не тільки з лантухів, а й з горщиків.

Пам'ятаю випадок, який трапився в моєму селі Капустинцях, що в Яготинському районі на Київщині. Через дорогу від моєї оселі жила багатодітна сім'я Тимофія Яременка. Дев'ятеро дівчаток послав їм Бог. Щоб зберегти їм життя, батько приховав лантух жита на печі, прикривши його ряднами, а зверху поклав своїх діток. І ось вриваються посланці партії. Обнюхали всі закутки обійстя, перевернули солому в повітці — і все марно. Тоді занесло їх до хати. Перше, що впало їм у вічі, —табунець дітей на печі. До них метнувся наймолодший і, мабуть, найдійливіший з прибульців. Порившися під рядном, він з неприхованою радістю закричав: «Ось де куркулі ховають хліб!» Поскидали босяки дітей з печі і взялися за роботу. Ні голосіння матері, ні вмовляння батька, ані крик дітей не зупинили їх.

Навесні, коли буйним цвітом вкрився бузок, заглядаючи у вікна, хата Яременків спорожніла. Всю сім'ю, одне за одним, вивезли на цвинтар у колективну яму. Щодня ховали десятками людей. Дивно сьогодні — ніхто тоді не плакав. Голод витруїв з селян усі людські почуття.

Вкарбувався в пам'ять епізод, який тоді вразив дитячу уяву, викликав неабиякий страх. Повз мої ворота просувалася дивна похоронна «процесія»: на двоколісній тачці Грицько Красножон віз закутаного в рядно молодшого брата, мого однокласника і друга Сашка. Ще недавно ми зустрічалися на вигоні, і раптом його не стало. Мені подумалось: це й мене так повезуть на той світ.

Нас, пастухів, рано будили матері, ще до сходу сонця, а в самих розривалися серця: що покласти у торби?! В хатах ані крихти хліба, ані картоплини. Якщо доїлася корова, мати давала в поле пляшку молока на день, а якщо цього не було, тоді дитина брала із собою воду. Як ми виживали, тільки Бог знає.

Наші розумні предки колись давно перегородили невеличку річку Супій і на місці боліт утворили велике водоймище на кількасот гектарів. На греблі стояли чотири водяні млини. А риби було, як жартували мої земляки, більше, ніж води. Тільки лінивий не ласував цим продуктом. А раків возили на станцію Яготин і вагоном відправляли до Києва.

1929 рік. Агітбригада запрошує до ситого колгоспного раю.

А в 1928 році комусь із «мудрих» партійних чиновників спала на думку ідея спустити став. Зруйнували греблю, і риба за водою попливла в Дніпро. Тепер тут стояло непролазне болото, де замість водяних хвиль шуміло на вітрі зелене море рогози. Позбавлені хліба та риби, люди мусили їсти болотну рослинність. Раніше в селі ніхто не хворів на малярію, тепер вона «косила» десятки людей. Авторові цих рядків довелося теж дрижати під кожухом упродовж чотирьох місяців. Замість стоголосого співу птахів тепер над широким болотом чути було жаб'ячий хор, котрий нагадував нам про недобрих чиновників, які поглумилися з природи і людей.

А то, бувало, прив'яжемо до ніг дощечки і гайда на болото по яйця дичини, що неслася на купинах. А після дощу в полі вимивали ховрашків і, обдерши шкірки, смажили і їли їхнє м'ясо залюбки.

Я пас нашу стареньку корівчину та ще корову бухгалтера колгоспу. У них водилося борошно. Щоранку вдячна хазяйка розплачувалася зі мною, даючи в дорогу два млинці. Один з них я відразу з'їдав, а другий дорогою заносив матері. Вона, страдниця, на пухлих ногах насилу пересувалася по хаті-пустці. Тепер нас у сім'ї лишилося з п'яти троє. Першою вивезли на цвинтар сестру, а потім і батька.

Зараз у нашому селі про голодомор і про війну нагадують два обеліски. На одному викарбувано імена полеглих на фронті, їх — понад 300 чоловік. На другому, маленькому, що притулився до гори, написано імена замучених сталінським геноцидом. Їх — 600.

Прикро, що за смерть мільйонів українців (та й росіян) ніхто так і не покараний. Вождь помер своєю смертю, а один з найбільших катів — Каганович прожив майже сто років.

Часи, на щастя, змінилися. Головне — живемо у світі без черг. Хай не все ще маємо, багато існує проблем і нестатків, та є віра. Завдяки якій і живемо.

Федосій **ЧАЛЕНКО**,
журналіст, ветеран війни і праці.

Корсунь-Шевченківський.

1933 рік. Обіцяний рай виявився пеклом...

У номер

■ Херсонес

Обіцянки залишилися красивими словами

У Херсонесі зупинилася реставрація Володимирського собору, зруйнованого в роки другої світової війни. Оновлювати святиню православного світу, де прийняв хрещення київський князь Володимир, почали ще десять років тому. Фінансування взяли на себе Держбюджет України і міськдержадміністрація Києва.

Цього літа нарешті завершили перший етап реставраційних робіт. В урочистостях взяли участь Президенти України й Росії. Вони зазначили, що відновлення собору необхідно продовжувати. Володимир Путін обіцяв, що на другому етапі реставраційних робіт до фінансування будівництва приєднається і Росія. Та обіцянки залишилися красивими словами — після візиту Президентів до Севастополя фінансування припинилося взагалі.

Нині з 350 реставраторів на будові — лише ентузіасти, котрі працюють безоплатно, за покликом серця. За словами начальника штабу відновлення собору Анатолія Сігури, внутрішнє оздоблення триває навіть за незакінчених фасадних робіт. Але вітри та дощі можуть загубити все зроблене, повідомляє *наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.*

■ Київ

Головне не кількість, а якість?

Єдиний український телевізійний фільм бере участь у шостому кіноринку, що відкрився в рамках Амстердамського міжнародного фестивалю документального кіно, який відбувається уже вчотирнадцяте.

Робота режисера Максима Бернадського і журналіста Юрія Луканова «Хто ви, містер Джекі?» розповідає про зворушливе листування громадянки Голландії Джекі Бакс з українським дисидентом, журналістом Валерієм Марченком, якого було засуджено за правозахисну діяльність. Листування тривало чотири роки, доки Валерій не помер у тюремній лікарні від нефриту 1984 року. Молоді люди так ніколи й не зустрілись.

Прем'єра картини відбулася весною цього року в Києві в рамках фестивалю голландського кіно в Україні. Автори фільму стали лауреатами премії імені Івана Франка Національної спілки журналістів.

Продюсер Ю. Луканов зізнався, що не має досвіду діяльності на західному ринку, але сподівається, що фільм матиме успіх, *повідомляє «Інтерфакс-Україна».*

■ Рівне

Варвари зазіхнули на святині

Корецький Свято-Троїцький монастир, заснований 1620 року (історико-архітектурна пам'ятка XVII—XIX століття), у глибокій печалі. Адже, як повідала секретар монастиря черниця Рафаїла, знайшлися варвари, які зазіхнули на його святині, викравши з основного храму: ікону Великомученика Пантелеймона (на дерев'яній основі) — дарунок Руського на Афоні Свято-Пантелеймонівського монастиря; ікону Явлення Божої Матері Сергію Радонезькому (з дерев'яною рамою); ікону Божої Матері (на дерев'яній основі); ікони Ісуса Христа та Божої Матері (обидві завдовжки — у зріст людини); хреста напрестольного із зображенням великих апостолів-євангелістів — Іоанна Богослова, Матфея, Марка, Луки (в центрі хреста — цільне лиття розп'яття Ісуса Христа) і чашу для причастя. Всі ікони мали оклади з жовтих і білих металів.

Дивує те, що у прес-релізі УМВС України в Рівненській області про злочин у Корці не згадується. Але, як кажуть, шила в мішку не сховаєш..., повідомляє *наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.*

■ Донецьк

Посунься, монополісте!

Пропозиція створити альтернативну службу доставки періодики пролунала на звітно-виборчій конференції Донецької обласної організації Національної спілки журналістів України. Цілком імовірно, що вже в другому кварталі наступного року місцеві газети Донеччини матимуть вибір між послугами «Укрпошти» та нової структури. Ідею підтримав голова Національної спілки журналістів Ігор Лубченко, який узяв участь у конференції. На його думку, тільки таким чином можна подолати монополізм у галузі доставки преси. Голова спілки нагадав, що приміщення поштових відділень не є власністю «Укрпошти» і будувалися в тому числі й за рахунок прибутків від розповсюдження періодики. Тому, вважає Ігор Лубченко, у разі створення альтернативної служби доставки поштовикам доведеться «посунутися», віддавши частину площ новій структурі, повідомляє *наш власний кореспондент Ліна КУЩ.*

Коса голодної смерті залишала жахливу стерню

Хто буде главою депозитарного сімейства?

На сьогодні в країні п'ять депозитаріїв, але рано чи пізно на базі одного з них буде створено один.

 Цінні папери

Реєстратори твердять, що Україна налічує 17 мільйонів акціонерів, які фактично є інвесторами. Це значно більше, ніж деінде у Східній Європі. І мало хто наважується назвати фондовий ринок достатньо ліквідним, прозорим і самодостатнім.

Нині цей ринок — щось на зразок багатодітного благородного сімейства: Держкомісія з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР), більш як півтори сотні інвестиційних фондів, 801 торговець цінними паперами, 352 реєстратори, 81 зберігач, 7 бірж, 2 торговельно-інформаційні системи та 5 депозитаріїв. Однак, судячи з того, що наш середній і великий бізнес вкладає свої гроші переважно в цінні папери іноземців, а фондові рейтинги неухильно падають, у нашому «сімействі» не все гаразд. Зрештою, про це свідчать і скандали, які перманентно спалахують на «сімейному грунті».

Національний пасинок

Останній скандал спалахнув цієї осені, хоча визрівав давненько. Схоже, відтоді, як у 1997 році держава почала створювати Національний депозитарій України (НДУ) на правах пасинка. Власне, іншого годі було й чекати, бо меморандум між урядами США, України та Світовим банком зразка 1999 року обмежував функції НДУ стандартизацією та кодифікуванням (нумерацією) цінних паперів, зоставляючи практичну депозитарну діяльність за Міжрегіональним фондовим союзом (МФС). Обслуговуючи всі бездокументарні угоди з корпоративними цінними паперами і користуючись фінансовою американською підтримкою та ласкою інвесторів, МФС зажував слави професійного депозитарію, тоді як НДУ повсякчас наражався на критику з боку членів фондового сімейства. Про те, що згідно з чинним законодавством, на відміну від інших депозитаріїв, саме НДУ має право на здійснення усіх функцій, притаманних Центральному депозитарію, допомогло забути, хоч як дивно, ... Міністерство фінансів. Законом України «Про Державний бюджет на 1998 рік» на розвиток депозитарної системи та моніторинг фондового ринку передбачалося надати 4 мільйони гривень, однак НДУ не одержав і копійки. Наступного року на вищезазначені цілі видатків узагалі не передбачили, зате уряд розпорядившся «невідкладно профінансувати» потреби НДУ в розмірі 3,85 мільйона гривень — і знову Мінфін не прислухався. Торік на створення Національної депозитарної системи передбачалося надати 5 мільйонів гривень, але й цього разу «сімейний пасинок» їх не побачив. Сподіватися на виділені на нинішній рік 2,5 мільйона гривень уже залишилося недовго. Коли тебе методично штовхають до банкрутства, надія помирає останньою.

Перетягування ковдри

А що НДУ збанкручують силоміць, уже не викликає сумніву. Хто саме і з якою метою — неважко здогадатися. Мало не два роки НДУ доводилося в палких дискусіях обстоювати тарифи за кодифікування (нумерацію) цінних паперів. Адже й досі цінні папери приватизованих підприємств часто уникають цієї конче потрібної процедури. Переконавши всетаки Міністерство економіки та ДКЦПФР у тому, що послуга ця має неабияку вартість (1965 гривень), НДУ мимоволі «засвічує» прямий комерційний інтерес ВАТ МФС, який давно контролюється ПриватБанком, ПУМБом та іншими банками-зберігачами. До речі, під вищезгадуваним україно-американським меморандумом зразка 1999 року, крім інших, стоїть підпис екс-віце-прем'єра Кабінету Міністрів Сергія Тігіпка — не чужої для банкірів людини, котра знає вагу монополії на цей вид послуг.

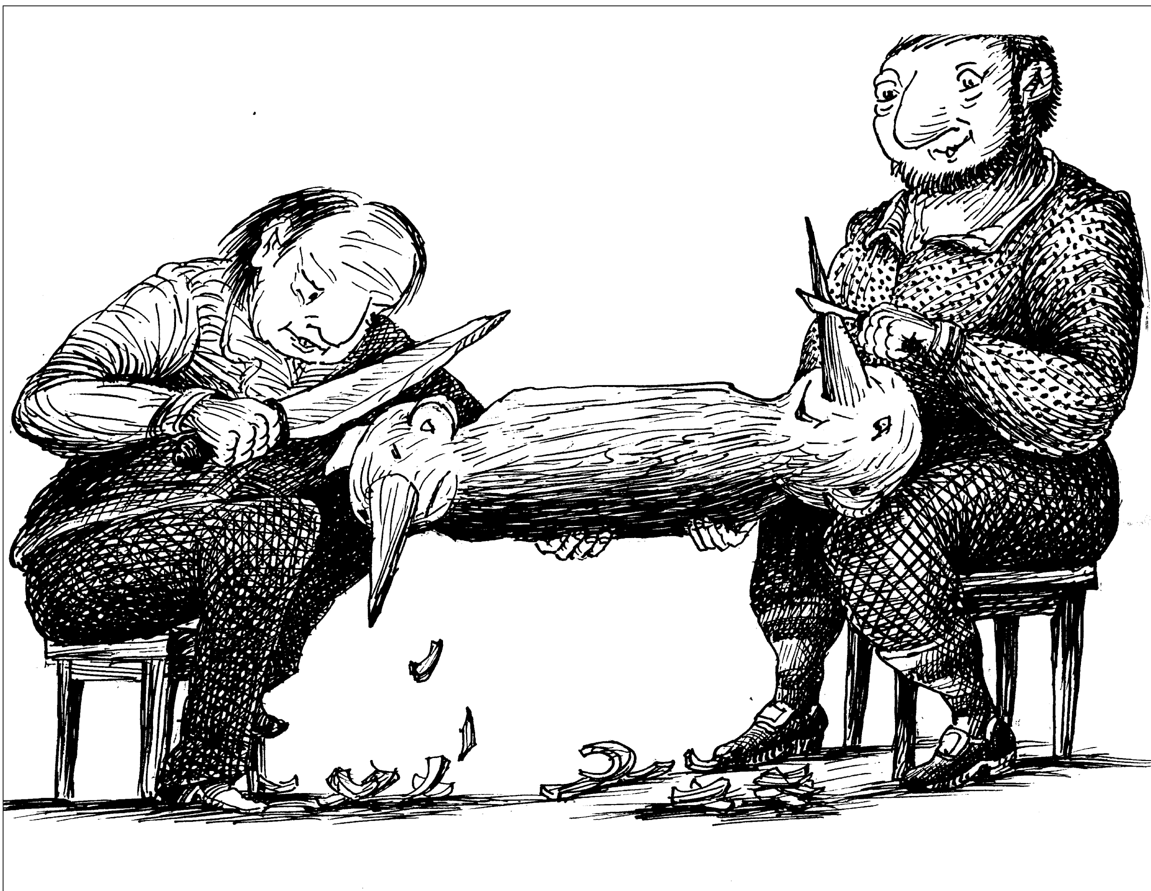
Стає зрозуміле і жагуче прагнення Міністерства фінансів у будь-який спосіб поставити «сімейного пасинка» на місце, здобувши право на управління державним (86 відсотків) пакетом акцій. Це право, як відомо, має ДКЦПФР. Відтоді, як побачив світ Указ Президента «Про додаткові заходи щодо розвитку фондового ринку України», а в надрах парламенту з'явився законопроект про внесення змін до Закону України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні», кроки Мінфіну в цьому напрямі видаються особливо незграбними. Недарма Господарський суд Києва скасував рішення акціонерних зборів, які за відсутності кворуму і відповідних змін у реєстр власників іменних цінних паперів зробили спробу усунути від керівництва органи правління НДУ і відповідними змінами до статуту надати йому статус відкритого товариства. Чи не для полегшення контролю за Нацдепозитарієм з боку котроїсь із олігархічних груп?

У бій ідуть лише професіонали?

Цікаво, що НДУ цієї осені потрапив під перехресний вогонь критики. Однак найдошкульніше били професіонали ВАТ МФС. Найдошкульніше, бо до думки депозитарію з оборотом у 5 мільярдів гривень на рік, який обслуговує більш як 90 відсотків зберігачів цінних паперів, не прислухатися не можна, а він звинувачував НДУ ... у профнепридатності. Голова правління ВАТ МФС Микола Швецов, підтримуваний Першою фондовою торговельною системою та низкою комерційних банків, оголосив бойкот стандарту № 1, який встановлює докладні правила обігу цінних паперів. І це стало відомо лише тоді, коли ДКЦПФР почала перевіряти, як за новим стандартом працюють фірми-зберігачі. З'ясувалося, що ніяк, бо, на їхню думку, новий стандарт розроблено непрофесіонально, він потребує додаткового програмного забезпечення, зміни плану рахунків, на яких зберігаються цінні папери, тощо. Дещо шокований НДУ запропонував спільно відкоригувати правила, проте йому дали зрозуміти, що професіонали з невігласами за стіл переговорів не сядуть, а в бій за клієнта-інвестора підуть лише професіонали. Ситуація дещо трагікомічна, бо нагадує ту, що і в нашому футболі: професіоналів удосталь, а результату немає. Адже, як твердять самі опоненти НДУ, на організованому фондовому ринку нині укладають лише 1 відсоток угод. І навіть на комунальних кухнях знають про те, як загублена реєстратором дрібка акцій номіналом у кілька гривень позбавила державу блокуючого пакета акцій ВАТ «Полтаваобленерго».

На сьогодні в країні п'ять депозитаріїв, але рано чи пізно на базі одного з них буде створено один. І національний пасинок має не менше, а більше прав посісти місце глави депозитарного сімейства. Але чи зважать на це керівники держави?

Валентин ОСАДЧИЙ.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Страхування майна — лідер страхового ринку України

На сьогодні страхування — один із сегментів ринку небанківських фінансових послуг України, що розвивається найдинамічніше. Як свідчить статистика, на частку страхової галузі припадає десь 90% офіційних активів усього небанківського сектору (близько 1,22% ВВП).

У 2000 році загальний обсяг страхових надходжень вітчизняних страховиків становив 2 млрд. 136 млн. грн., що майже вдвічі перевищує аналогічний показник 1999 року. Проте, попри досить високі номінальні темпи зростання страхового сегмента, обсяг цього ринку, як і раніше, залишається невеликим. Так, загальна сума резервів усіх українських страховиків на кінець 2000 р. становила лише 959 млн. грн. (176 млн. дол.), що приблизно відповідає сумі резервів однієї середньої страхової компанії на Заході. У результаті в Україні страхуються тільки близько 10% ризиків із тих, які можуть бути застраховані.

Не можна стверджувати, що незначне охоплення страхуванням залежить від суми резервів страхових компаній. На цей показник впливає безліч чинників: низький рівень доходів населення, відсутність культури страхування, підірвана довіра до інституту страхування внаслідок недавніх інфляційних процесів тощо. В розвинених країнах цей показник становить 90—95%, а на загальноєвропейському ринку страхових послуг на частку України припадає лише 0,05%, тоді як населення України становить приблизно 7% від населення Європи.

У цілому вітчизняний страховий ринок можна поділити на три основні сегменти: обов'язкове страхування, порядок якого регулюється чинним законодавством; добровільне страхування, що діє на основі договору між страхувальником і страховиком; довгострокове страхування — страхування життя. Як зазначають фахівці, розвиток цих сегментів відбувається в Україні досить нерівномірно, а сам страховий ринок за останні роки зазнав чимало змін.

Так, якщо до 1995 року в загальній структурі страхових платежів переважало особисте страхування, що передусім було обумовлено достатнім розвитком страхування життя в країні, то за останні шість років розстановка сил на вітчизняному страховому ринку кардинально змінилася, що пов'язано і з макроекономічною ситуацією в Україні, і з певними тенденціями розвитку ринку страхування.

Сьогодні безперечним лідером на ринку є добровільне майнове страхування: темпи зростання платежів з цього виду послуг за останні п'ять років перевищили 2000%, і нині на його частку припадає десь 70% у структурі страхових премій. На думку фахівців, таке становище збережеться на ринку і в найближчій перспективі, особливо під час розв'язання деяких проблемних питань, до яких насамперед належить відсутність законодавчо визначених механізмів стимулювання власників майна (і юридичних, і фізичних осіб), і навіть сприяние ширшому використанню цього виду страхування.

Високі темпи зростання відзначено і з добровільного страхування відповідальності, хоча на частку цього виду страхових послуг припадає поки що лише незначна частина ринку — близько 9,5%. За словами заступника директора департаменту особистого і майнового страхування СК «Європейський страховий альянс» Світлани Гур'янової, вселяє оптимізм той факт, що хоча цей напрям на українському ринку з'явився порівняно недавно, він має величезний потенціал і за рахунок розвитку вже діючих видів, і перспективних напрямів, таких, як, наприклад, страхування професійної відповідальності, відповідальності за заподіяння екологічної шкоди, відповідальності перевізників під час транспортування небезпечних вантажів та ін.

Повільно, але впевнено розвивається в Україні й добровільне особисте страхування, до якого входить страхування від нещасних випадків, медичне страхування, страхування здоров'я у разі захворювання.

На думку Світлани Гур'янової, збільшення темпів зростання в цій групі зумовлено розвитком і поступовим затвердженням на страховому ринку добровільного медичного страхування, перспективи розвитку якого цілком оптимістичні. Адже навіть за умови запровадження в Україні обов'язкового соціального медичного страхування, яке має забезпечувати необхідний мінімум послуг, тільки страхові компанії, з огляду на зростання попиту на медичну допомогу, зможуть забезпечити страховий захист сповна саме за рахунок укладання договорів добровільного медичного страхування.

Щодо довгочасних видів страхування, зокрема страхування життя, обсяги його впродовж останніх шести років неухильно скорочувалися. Попри те, що страхування життя — одне з основних джерел інвестиційних ресурсів у країні, на цьому етапі йому належить найменша частина вітчизняного страхового ринку — 0,5%, тоді як у країнах з розвиненою економікою цей показник дорівнює 40—50%. Проте експерти страхового ринку прогнозують, що завдяки новому закону про страхування, прийнятому Верховною Радою на початку жовтня, цей вид страхування, так би мовити, отримає нове життя, що поступово приведе до збільшення його частки на ринку.

Те саме можна сказати і про обов'язкові види страхування, які охоплюють нині лише 13,5% страхового поля. Тим часом, за прогнозами експертів, новий закон про страхування стане потужним каталізатором розвитку й цього сектору ринку, бо відповідно до нього вже найближчим часом в Україні буде запроваджено 20 нових видів обов'язкового страхування.

Степан РЕМИЗОВ.

Локомотив — синонім поступу

Вважає начальник Львівської залізниці, заслужений працівник транспорту України Богдан ПІХ

— Богдане Петровичу, Львівська залізниця щойно відсвяткувала 140-і роковини. Прийміть вітання від колективу «Голосу України». Позаяк залізничники на Львівщині, як свідчить статистика, — наш наймасовіший читач. Дні «Голосу України» відбудуться 26—30 листопада передусім у ваших трудових колективах. Запрошуємо своїх шанувальників до обміну думками. А поки що пропоную зробити історичний екскурс...

— Львівська залізниця — найстарша в Україні. Її розбудова розпочалася ще за часів Австро-Угорської імперії. Четвертого листопада 1861 року до Львова із Перемишля прибув перший потяг. У той час уже діяли залізниці в Англії, Франції, Німеччині. Імперія не поспішала робити добро для Галичини, адже залізниця —це не лише господарська, а й стратегічно-політична за своїм значенням структура. Однак розвиток капіталізму спонукав рухатися на схід. Тут була дешева робоча сила і сировина, зокрема, нафта з Борислава, сіль, ліс, зерно, багато худоби. Ось старий архівний знімок із фотоальбому Василя Пилип'юка та Юрія Юхницького «Крізь відстані й роки». Люди працюють лопатами, з возами, тачками, допомагають їм коні. Бачите, як раніше будували міст і насип: робили на підпорах невеликий дерев'яний місток, штовхали на нього вручну вагонетки і висипали землю доти, доки насип не сягав певного рівня. Понад 90 кілометрів колії від Перемишля до Львова збудували за два з половиною роки. Це — рекордний термін. На початку XX століття у Львові збудували один із найкрасивіших в Європі вокзал з п'ятьма перонами, підземними тунелями, які служать донині. Водночас збудовано дебаркадер — унікальну інженерну споруду, яку нещодавно відреставровано. Потяг «Ярослав» із чотирьох вагонів 140 років тому вітали тисячі міських мешканців, селяни з навколишніх сіл. За свідченням тогочасної преси, залізниця пожертвувала убогим кошти, які було зібрано для проведення святкових заходів. Відтоді й розпочато традицію нашого меценатства. Влаштуватися на залізницю було непросто. Сюди приймали за рекомендацією шанованих людей. Кожен, хто отримував посаду, високо її цінував і ретельно виконував усі обов'язки. І ця традиція живе донині. Коли з'явився залізничний первісток у Східній Галичині, англійські інженери подали на затвердження технічний план будівництва магістралі, що з'єднала б Львів із Чернівцями. Проект затвердили, і за два роки проклали залізничне полотно завдовжки 267 кілометрів. Завважте, знову рекордні темпи! У вересні 1866 року від Львівського вокзалу відійшов перший поїзд до Чернівців, який прибув у місце призначення вже за дев'ять годин. Локомотив потягнув уперед і економіку Галичини. Розбудова залізниці стимулювала розвиток промисловості, сільського господарства.

— Нині бачимо, що прагення будувати швидко і якісно — це вже стиль, вироблений цілою епохою. Про це свідчать Львівський і Київський вокзали, споруди в обласних центрах, житло залізничників, лікарні і оздоровчі комплекси. А котеджі залізничників на Закарпатті, збудовані замість зруйнованих повінню, не гірші, аніж дачі «нових українців».

На відміну від інших залізниць України, Львівська, по суті, розвивалася до війни в чужій державі. Після проголошення незалежності вона знову розв'язувала специфічні завдання прикордонного статусу. Розкажіть, будь ласка, докладніше про цю специфіку.

— Ми багато говоримо нині про входження України в Європу. Але Україна була, є і буде європейською державою. А розбудова залізниці на західних теренах —найкраще підтвердження цього. Ще за часів Союзу колектив нашої залізниці виступав ініціатором багатьох починань. Зокрема, розроблену 1982 року систему ефективного використання вагонів широко впроваджували на інших залізницях Союзу. Починаючи з 90-х років, швидкими темпами продовжували електрифікацію, що було загальмовано на 20—25 років у 70-х роках. Після проголошення незалежності Україна вперше одержала в підпорядкування залізничний транспорт. Нащадкам ще належить оцінити цю доленосну подію. Певний час після розпаду Союзу транспортний і фінансовий процеси проходили через Міністерство шляхів Росії. Москва переконувала, що залізничний транспорт повинен залишатися на всьому просторі колишнього Союзу єдиною нерозривною ланкою і мати спільний центр. І ділова, керівна мова — російська — мусить, мовляв, зберегтись, адже технічна література, термінологія десятиліттями були одномовними. Львівській залізниці випало особливо складне завдання із законодавчого врегулювання взаємин із сусідніми державами, адже вона мала на той час 13 міжнародних транспортних переходів (нині їх 17). Наші висококваліфіковані фахівці виконали це складне завдання. Георгій Миколайович Кірпа, нинішній генеральний директор «Укрзалізниці», сам виріс — від чергового до начальника прикордонного Ужгородського відділка залізниці, потому — начальника прикордонної Львівської залізниці, тож він добре розумів проблеми і завдання, які постали перед нами. Він залишив по собі стільки ідей, що їх нам вистачить на роки. Зокрема, це його ідея — капітально відновлювати рухомий склад, допоки розпочнеться будівництво нового. Нашу залізницю називають головними воротами в Західну Європу, через які здійснюють основні транзитні вантажні перевезення в європейські країни, що становлять понад 70 відсотків усіх перевезень на залізниці. І це справді так. А вокзали — новозбудовані і відреставровані — стали справжніми архітектурними «візитками» великих і малих міст семи областей України. В урочистостях з нагоди відкриття станційних комплексів брав участь Президент України Леонід Кучма, який високо оцінив працю залізничників.

— Богдане Петровичу, ви півтора року обіймаєте цю посаду. Які події відбулися на цьому відтинку часу?

— Будівництво і реконструкція залишаються головними ознаками нашої діяльності. Зокрема, в Дрогобичі збудовано єдиний в Україні цех з утилізації нафтошламових відходів. Маємо тепер понад дві тисячі тонн таких відходів, які нейтралізуємо і поліпшуємо екологічний стан курортної зони, адже поряд — Трускавець. А надалі спроможні знешкоджувати відходи й інших підприємств регіону. Торік наші колійники з допомогою колег з усіх залізниць провели найбільший за останнє десятиріччя капітальний ремонт — 456 кілометрів. Ми посилюємо транспортний коридор Європа—Транссиб—Азія, вже електрифікували 148 км дільниці Здолбунів—Рівне—Ковель. На наступний рік плануємо електротягою вийти з Ковеля на Ізов, прикордонну станцію з Польщею, а також електрифікувати дільницю Ківерці—Луцьк.

Цього року ми збудуємо 230 нових осель для потерпілих від повені. Розуміємо, що нелегка праця залізничників потребує і належної оплати. Нині середня щомісячна зарплата становить понад 360 гривень.

— Як надалі ми разом із залізничниками рухатимемося до Західної Європи?

— Вас, вочевидь, цікавить програма будівництва західно-європейської колії Львів—Мостиська. Для початку такого будівництва потрібно мінімум 80 мільйонів доларів. Потенційних інвесторів проект зацікавив, але поки що вони не поспішають вкладати гроші. Нам потрібно, вважаю, зробити перші кроки — розпочати будівництво, а тоді західний інвестор приєднається. По суті, ми вже почали виконання цієї програми — збудували приміський вокзал, реконструювали міський у Львові. Оновлюємо рухомий склад, перенесли наші споруди за межі території, де має розпочатися будівництво. А найважливіше, вважаю, виробити в наших людей, працівників залізниці і партнерів, європейське мислення, європейський підхід до справи. Нині — це головна «магістраль» поступу вперед.

— Дякую за розмову, і до зустрічі в трудових колективах.

Розмову вела
Оксана ТЕЛЕНЧІ.

На знімках: начальник Львівської залізниці, заслужений працівник транспорту України Богдан Піх; львівські магістралі — найстарші в Україні.

Виробництво

■ Донецьк

«Чисті» кіловати

На електроенергії власного виробництва працює ВАТ «Авдіївський коксохімічний завод», що на Донеччині. Використання відходів виробництва дає змогу і на витратах зекономити, і забруднення навколишнього середовища зменшити, ***повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.***

■ Дніпропетровськ

Колесо для нової історії

На «Дніпрошині» у Дніпропетровську відновили випуск великогабаритних шин. Тих, що призначені для потужної кар'єрної, сільськогосподарської та іншої техніки. Отож вищих від людського зросту. Колись саме «Дніпрошина», створивши у себе науково-дослідний інститут великовагових шин, перша і єдина виробляла «богатирське взуття», яке замовляли машинобудівники всього Радянського Союзу. Але майже десять останніх років і інститут, і відповідний цех фактично було закрито як незатребувані. Попит на гігантські шини нині зростає. От і знову почали працювати лінії, на яких близько 400 робочих місць. Уже наступного року буде випущено дві з половиною тисячі штук шин-велетів.

■ Харків

Є час розкидати каміння...

Бізнес-форум ділових кіл України та Росії за участю президентів двох країн відбудеться у Харкові 13—14 грудня цього року, заявив голова облдержадміністрації Євген Кушнарьов. Дату проведення бізнес-форуму протягом останніх місяців переносили кілька разів. Нині, схоже, призначено точні терміни проведення зустрічі, і робиться усе можливе, щоб Харків належним чином прийняв бізнес-еліту, від нормальної роботи котрої залежать економічні успіхи обох держав.

До форуму готують кілька серйозних проектів у галузях літакобудування, енергетики, тракторобудування, виробництва спецтехніки та деяких інших. Очікується, що у пленарних засіданнях братимуть участь президенти України Л. Кучма і Росії В. Путін, представники відповідних міністерств обох країн, а також союзи промисловців і підприємців Росії та України.

Голова Харківської облдержадміністрації також упевнений, що в центрі уваги майбутнього бізнес-форуму перебуватиме й питання щодо ПДВ на експорт-імпорт українських і російських товарів.

— Введення ПДВ на товари, що завозять у РФ, «боляче вдарило» по економіці Харківщини, підприємства якої багато в чому зорієнтовані на російський ринок, — зазначив Є. Кушнарьов.

Деякі труднощі з реалізацією власної продукції відчувають такі великі виробники, як Харківський тракторний завод, «Комунар», Харківська бісквітна фабрика та інші, ***повідомляє власний кореспондент Микола КОСИЙ.***

■ Фотофакт

Більш як рік тривала наукова реставрація скарбу, знайденого під час ремонтно-земляних робіт у підвалі одного зі столичних будинків. На думку науковців, срібні ложки, виделки, ножі, блюдечка, цукорниці було сховано 1920 року. Тепер ці предмети сервіровки святкового столу поповнять колекцію пам'яток історії побуту Києва.

Фото Юрія ІЛЛЕНКА (Укрінформ).

Петро ТОЛОЧКО

Двірцеві інтриги

2. «Пивъ бо Гюрги въ осмєника у Пєтрила»

Заголовок цього нарису взято з літописного повідомлення про смерть великого київського князя Юрія Володимировича, що настала в 1157 р. за загадкових обставин. Повністю воно читається так: **«Пивъ бо Гюрги въ осмєника у Пєтрила въ тои день на ночь разболъся и бысть болєсти єго 5 днии и прєставися Києвъ Гюрги Володимиричь князь Києвскыи мєсяца мая въ 15 въ срєду на ночь».**[1]

Похід Юрія Долгорукого на Київ.

Літописець не каже про умисне отруєння Юрія Довгорукого на цій пиятиці, але десь підсвідомо не може позбутися думки про невипадковість цієї смерті. Якби в нього не було сумнівів у її природності, навряд чи він згадав би такий неістотний факт, як бенкетування Юрія в київського боярина Петрила. Не уточнював би він і те, що князь хворів п'ять днів. Яке значення має в цьому випадку тривалість його хвороби? Проте літописець визнав за необхідне з протокольною точністю задокументувати обставини смерті Юрія Довгорукого.

Це літописне повідомлення мимоволі викликає в пам'яті розповідь про отруєння онука Ярослава Мудрого Ростислава Тмутараканського в 1066 р. Візантійці, побоюючися поширення впливу руського князя на Північному Кавказі, прийняли рішення про його фізичне усунення. Зробити цю чорну справу доручили намісникові Херсонесу. Той їде в Тмутаракань до Ростислава, бенкетує з ним, братається й непомітно виливає з перстня до чаші з вином, як сказано в літопису, **«растворєниє смєртноє»**. Повернувшись до Корсуня, котопан оголошує, що Ростислав помре до сьомого дня. Він знав термін дії отрути, а тому його «пророцтво» збулося з точністю.

Звісно, схожість — не обов'язково тотожність. У Києві могло бути й інакше. Юрія Довгорукого, людину вже геть не молоду, від непомірного вживання хмільного меду міг убити і серцевий напад.

Визначити точно причину його смерті нам, мабуть, уже ніколи не вдасться, проте висловити більш-менш правдоподібну версію, очевидно, можна. Передусім нам треба відповісти на два природні запитання. Хто був зацікавлений в усуненні Юрія Довгорукого? І чи були взагалі в цього князя вороги на півдні Русі?

На друге запитання відповідь проста й однозначна. Безумовно, були. Хоча тривала тяжба Юрія за Київ і завершилася його утвердженням на великокнязівському престолі, цілковитого спокою буйному князівському племені вона не дала. На півдні Русі він міг покластися хіба що на свого зятя Ярослава Галицького. Всі інші князі були в опозиції до Юрія Довгорукого.

Найбільше невдоволений був князь чернігівський Ізяслав Давидович. Він не міг пробачити Юрієві того, що той вигнав його з Києва в 1154 р., коли після смерті Ізяслава Мстиславича, прийнявши запрошення киян, він сів на великокнязівський престол. Вступити у відверте суперництво з Юрієм Ізяслав тоді не наважився. На вимогу Довгорукого піти з Києва, бо це була його вотчина, чернігівський князь відповів згодою і залишив столицю Русі, але ця принизлива акція перетворила його на непримиренного ворога Юрія. Здавалося, їхні відносини мали б поліпшитися після того, як син Довгорукого Гліб одружився з дочкою Ізяслава Давидовича, але цього не сталося. Якийсь час запальність Ізяслава стримувалася досвідченим новгород-сіверським князем Святославом Ольговичем, але невдовзі Юрій умудрився зіпсувати стосунки і з ним. Не так, щоб Святослав став його ворогом, але достатньо, щоб той не був союзником. Ще одного противника він придбав в особі Мстислава Ізяславича, коли спробував відібрати в нього Володимир-Волинський і передати племінникові Володимиру Андрійовичу. Не був прихильний до Довгорукого і Ростислав Смоленський.

(Продовження. Початок у № 216 за 17 листопада 2001 року).

Так поступово, власноруч, Юрій Довгорукий зібрав проти себе могутню коаліцію князів. На початок 1157 р. вони визріли для відкритого протиборства з великим князем. У похід на Київ готові були виступити полки Ізяслава Давидовича, Ростислава Мстиславича Смоленського, Мстислава Ізяславича.

Можливо й таке, що дії князів у якийсь спосіб узгоджувалися і з киянами, принаймні з тими, хто був невдоволений політикою Довгорукого. Припускати таке дозволяє повідомлення літопису про те, що в день виступу об'єднаних дружин на Київ звідти прибули до Ізяслава гінці з повідомленням про смерть Юрія. **«Во тъ дєнь приъхаша къ Изяславу Киянє рєкучє: Поъди княжє Києву, Гюрги ти умєрлъ».**[2] Фраза недвозначно вказує на те, що в Києві чекали на прихід Ізяслава і могли сприяти його прискоренню.

Відносини Юрія Довгорукого з киянами спочатку не були щирі. Вони то запрошували його до Києва, то віддавали перевагу його суперникові Ізяславу Мстиславичу. Після смерті останнього вони начебто змирилися з Юрієм, але таємно плели інтриги проти нього і готувалися підтримати Ізяслава Давидовича. Ситуація посилилася ще більше, коли Юрій Довгорукий привіз до Києва із Суздаля галицького ізгоя Івана Ростиславича Берладника, щоб видати його на розправу Ярославу Осмомислу. З цим не погодилися митрополит Костянтин, ігумени та, очевидно, впливові київські бояри. Вони заявили Юрію, що він бере великий гріх на душу, збираючися видати Берладника. Протест подіяв. Довгорукий поступився на прохання київського духовенства.

Не набув Юрій популярності в Києві й тим, що підтримав дії митрополита Костянтина щодо заборони служб і поставлень митрополита Клима Смолятича. Кияни любили попередника Довгорукого на київському столі Ізяслава Мстиславича і не могли змиритися з утисками його прибічників.

Отже, в Юрія Довгорукого не було прибічників ані в Києві, ані поза ним. Якби не раптова смерть, мабуть, вигнали б його з Києва. Про серйозність намірів Ізяслава Давидовича свідчить його вигук, коли він дізнався про смерть Юрія. **«Онъ жє прослєзивъся и руцъ въездъвъ к Богу и рєчє: Благостєнъ єси Господи ожє мя єси росудилъ с нимъ смєртию, а нє кровопролитьємъ».**[3] Фраза свідчить про те, що Ізяслав мав намір домагатися Києва навіть і ціною крові.

Про те, як поводилися б кияни під час наступу об'єднаних сил опозиційних князів, може свідчити їхня реакція на смерть Довгорукого. В Києві спалахнуло справжнє повстання, яке потім поширилось і в інших містах Київської землі. Гнів киян упав на суздальську адміністрацію померлого князя. Її побили, а маєтки та добро — пограбували. Аналогічне лихо спіткало двори Юрія Довгорукого та його сина Василька: **«И много зла створися въ тотъ день,** — записав літописець, — **разграбша дворъ єго** (Юрія. — **П. Т.**) **красныи и другыи дворъ єго за Днъпромъ разграбиша, єго жє звашєть самъ Раємъ, и Васильковъ дворъ сына єго разграбиша в городъ».**[4]

Безчинства натовпу, як видно з процитованого тексту, не викликали схвалення літописця. Він однозначно оцінює те, що сталось, як велике зло. Навряд чи гнів киян був адекватний проступкам Юрія Довгорукого, однак він свідчить про те, що влада його в Києві справді вичерпала себе.

Тут ми знову повертаємося до питання про ймовірність насильної смерті князя. Загальна ситуація вказує на те, що він і справді міг бути жертвою князівсько-боярської змови. За літописом, тінь смерті Юрія Довгорукого падає на осьменника Петрила, але в нього могли бути і спільники в цій чорній справі.

Досліджуючи графіті Софії Київської, С. Висоцький виявив у вівтарній боковій частині Іокима і Анни незвичайний напис. Він був поряд з шестикутним процвілим хрестом і читався так: **«Господи, помози рабома своими Пєтрилови [и] Варнавє».**[5] Звертає на себе увагу незвична, яка рідко зустрічається, подвійна форма звернення до Бога. Свого часу вона наштовхнула автора цих рядків на думку про можливість ототожнення автора цього напису з літописним Петрилом. При цьому було висловлено припущення, що подвійне число, мабуть, свідчить про спільну участь Петрила та Варнави в якомусь злочині, можливо, що й у загибелі Юрія Довгорукого.[6] Відтоді жодних нових даних, які підтвердили б це припущення, не з'явилося. Воно, звісно, не безумовно, але, треба гадати, цілком імовірно.

Додаткові, хоча й непрямі, аргументи на користь версії насильного усунення Юрія Довгорукого знаходимо в події, що відбулася в 1171 р. Ідеться про раптову смерть сина Юрія Довгорукого — великого князя Гліба. В літопису цю смерть описано в традиційно співчутливому тоні. Князя названо «благовірним», «братолюбцем» і «благонравним». Після прочитання посмертного панегірика може скластися враження, що, на відміну від свого батька, Гліба начебто поважали кияни, а тому підозра в неприродності його смерті не здається переконливою.

Світова цивілізація починалася під Мелітополем

Нещодавно у Верховній Раді України відбулася презентація монографії Анатолія Кифішина «Древнее святилище Каменная Могила. Опыт дешифровки протошумерского архива XII—III тысячелетий до н. э.». Книга випущена київським видавництвом «Аратта».

Про наявність безлічі малюнків і незрозумілих знаків на стінах і стелях 62 печер і гротів великого пагорба на березі річки Молочної (поблизу Мелітополя) відомо вже понад двісті літ, ще з потьомкінських часів. Пам'ятку, як могли, охороняли. Саме тому вона здавна вивчається і, головне, збереглася до нашого часу. Але розшифрувати настінні написи ніхто не міг. Справа зрушила з місця лиш після того, як деякі українські дослідники, зокрема Ю. Шилов, звернули увагу на подібність зображень у святилищі Кам'яна Могила до шумерського клинопису. Слід додати, що аналогічні протошумерські написи IV тисячоліття до н. е. були виявлені на початку 60-х років в румунському Подунав'ї, а пізніше —на території Франції. Але такої значної — за кількістю знаків і часом функціонування (з деякими перервами протягом дев'яти тисячоліть!) пам'ятки, як Кам'яна Могила, ніде в світі більше не знайдено.

І от 1994 року Юрій Шилов розшукав у Москві фахівця-шумерознавця Анатолія Кифішина, до речі, українця за походженням. Після перших експедицій на Кам'яну Могилу Анатолій Григорович остаточно впевнився, що має справу з протошумерською писемністю і взявся за надзвичайно копітку працю — розшифрування. Невдовзі з'ясувалося, що тут справді йдеться про давно відомих, хоча трохи й змінених, богів і героїв шумерської міфології!

Що нам дає відкриття Анатолія Кифішина і його колег? Передусім розуміння того, що людська цивілізація — значно давніша, ніж вважалося досі. А головне — що ця цивілізація була єдиною і обіймала велетенський євразійський простір. І найголовніше — вона була безперервною. Отже, тут знаходить своє наукове підтвердження гіпотеза багатьох істориків про те, що найдавніші священні тексти — Веди, «Магабгарата», «Поема про Гільгамеша», Біблія і т. п. — мають глибинну спорідненість і спільне джерело!

Звичайно, можна сперечатися про точність розшифровок текстів з Кам'яної Могили та їх трактування, але суті питання це вже не змінює. В усякому разі, проблема перестала бути спекулятивною (мовляв, гомерівська Троя — це наше Трипілля і т. ін.).

Таким відкриттям по праву може пишатись будь-яка цивілізована країна. І справа навіть не у внесенні святилища до списку ЮНЕСКО (поруч з найважливішими пам'ятками загальнолюдської культури) і не у висуненні кандидатури Анатолія Кифішина на здобуття Нобелівської премії. А просто в тім, що ми здобуваємо право скромно, але не без гордості, вважати, що світова історія починалася тут, на нашій землі. В усякому разі, ми ніколи не були окраїною цієї історії.

Цю просту й величну істину зрозумів столичний міський голова Олександр Омельченко. Він, від імені Київради, вручив Анатолієві Кифішину та його дружині Людмилі орден Пошани й пообіцяв виділити із бюджету міста на продовження досліджень у наступному році не менше мільйона гривень. Хто наступний?

Юрій МОЙСЕЄНКО.

Хто був зацікавлений в усуненні Юрія Довгорукого?

на Русі

Проте таку підозру було висловлено невдовзі після поховання Гліба Юрійовича. Можна сказати, навіть не просто підозру, а обвинувачення. Брат Гліба, Андрій Боголюбський, був переконаний, що ця смерть цілком на совісті князів Ростиславичів, які у такий спосіб прокладали собі шлях до великокнязівського престолу. Після короткочасного князювання Володимира Мстиславича Київ справді перейшов до Ростиславичів — у ньому утвердився Роман.

Ось як звучить обвинувачення Боголюбського у викладі Іпатіївського літопису: **«Того жє лъта нача Андрєй вины покладывати на Ростиславичи, и присла к нимъ Михна, рєка тако: Выдайтє ми Григоря Хотовича и Стєпаньша и Олєксу Святославця, яко тъ суть уморилъ брата моєго Глъба, а то суть ворозъ всимъ намъ».**[7]

Зі слів Боголюбського випливає, що він не тільки переконаний в отруєнні Гліба в Києві, а й знає конкретних виконавців цього злочину. Григорій Хотович був тисяцьким у Гліба, два інших співучасники — Степан та Олекса Святославич — також, мабуть, належали до близького оточення князя.

Свого часу С. Соловйов висловив припущення, що цей донос на київських бояр міг бути й наклепом. Ростиславичі, вважаючи обвинувачення Боголюбського бездоказовим, не виконали його вимог.[8] Треба думати, що дії Ростиславичів не підтверджують невинності названих бояр. Річ у тім, що усунення Гліба (якщо воно справді відбулося) кидає тінь не тільки на безпосередніх виконавців цього злодіяння, а й на його натхненників. Якби Ростиславичі погодилися на видачу Боголюбському згаданих бояр, то вони, по суті, визнали б і свою вину. Тож їх відмова задовольнити вимогу суздальського князя цілком логічна.

Проте, як свідчить літопис, Ростиславичі все-таки виказали легкодухість. Не видавши Григорія Хотовича в руки Боголюбського, вони відмовилися від його послуг і вигнали з Києва: **«И пустиша Григоря от себє»**. Тим самим Ростиславичі частково погодилися з обвинуваченнями Андрія. Він цим, утім, не задовольнився і вигнав Ростиславичів з Києва і Київської землі.

Насамкінець слід зазначити, що обох князів — Юрія Довгорукого та його сина Гліба — поховали в монастирі св. Спаса на Берестові. Наприкінці 80-х рр. XX ст. тут проводив широкі архітектурно-археологічні розкопки В. Харламов. У результаті вдалося знайти кілька поховань у кам'яних саркофагах. У Києві та за його межами поширилася чутка, що нарешті знайдено поховання Юрія Довгорукого. І хоча дослідники не дали жодного приводу для поширення таких чуток, у газетах посилалися саме на них.

То що знайшли археологи насправді? В 1989 р. на відстані 3,5 м від центральної апсиди храму було відкрито саркофаг з пірофілітового сланцю (овруцького шиферу). В ньому був скелет. Від проникнення в саркофаг води череп та окремі кістки верхньої частини скелета перетворилися на порохно.

Сходження Юрія Володимировича на київському престолі.

Антропологічна та судово-медична експертиза показали, що кістки належали чоловіку невисокого зросту (близько 160 см), віком від 65 до 70 років. У них не знайшли слідів твердих металів, які свідчили б про отруєння. Якщо виходити з віку похованого, то він збігається з віком Юрія Довгорукого. Князь прожив 66 років. Проте дуже бентежить зріст знахідки. Як свідчить В. Татіщев, Юрій «був зросту не малого».

У 1990 р. за 14,5 м від першого було виявлено ще один саркофаг, а в ньому — два скелети в анатомічному порядку завдовжки майже 1,7 м. Черепи розсипалися на дрібні уламки, більшість кісток нижнього скелета перетворилася на сіру порошкоподібну масу.

Слід згадати про те, що ще один саркофаг було знайдено тут раніше, в 1909—1914 рр. Д. Мілеєвим та П. Покришкіним поряд зі східною стіною північного ризаліту. Його було складено із плінфи та оштукатурено ізсередини. Днище і кришка його — це плити із шиферу.

З літопису ми знаємо про три поховання в монастирі св. Спаса: дочки Мономаха Євфімії — 1138 р., Юрія Довгорукого — 1157 р. та Гліба Юрійовича — 1171 р. Можливо також, що на цьому фамільному некрополі було поховано й дружину Володимира Мономаха. Про якісь поховання біля св. Спаса ми, можливо, не знаємо.

Мабуть, виявлені саркофаги та поховання в них належать названим історичним особам, однак дати точнішу їх атрибуцію на підставі наявних матеріалів немає жодної змоги. Антропологічній та судово-медичній експертизі було піддано лише один скелет. А матеріали розкопок 1909—1914 рр. не збереглися.

Під час обговорення проблеми поховань виникав сумнів у тім, що вони князівські. Багатьом здавалося, що такі поховання мають робитися в храмі, а не поза ним. Принаймні такої честі повинні були удостоїтися великі князі Юрій Довгорукий і Гліб Юрійович. Уважне прочитання літописних відомостей про їх поховання розвіює ці сумніви.

Повідомивши про смерть Юрія, літописець далі зазначає: **«заутра в чєтвєргъ положиша** (його. — **П. Т.**) **у монастыри святаго Спаса».**[9] Ще точніше сказано про місце поховання Гліба: **«И спрятавшє тъло єго, и положиша и у святаго Спаса вь монастыръ идъжє єго отєць лєжить».**[10]

Отже, обох великих князів було поховано в монастирі, але «біля святого Спаса», а не «в святому Спасі».

[1] ПСРЛ. — т. 2. — Стб. 489.
[2] ПСРЛ. — т. 2. — Стб. 489.
[3] Там же.
[4] ПСРЛ.— т. 2. — Стб. 489.
[5] Высоцкий С. А. Средневековые надписи Софии Киевской XI—XVI ст. — К., 1976. — с. 119.
[6] Толочко П. П. Киев и Киевская земля в эпоху феодальной раздробленности XII—XIII столетий. — К., 1980. — с. 117.
[7] ПСРЛ. — т. 2. — Стб. 569.
[8] Соловьев С. М. Сочинения. Кн. 1. История России с древнейших времен. — т. 2. — М., 1988. — с. 524.
[9] ПСРЛ. — т. 2. — Стб. 569.
[10] Там же.

Напишу вам і я

«Наварили» поверх ціни

Ви пишете, що вартість газети на півроку 15,30 грн., а в нашому відділенні вимагають 17,10 грн. разом з послугами. Цікаво, звідки такий «навар»? Хто називає правильну цифру — ви чи пошта?

Михайло ЯДУТА.

Землянка Глухівського району Сумської області.

Моє мені повернули

Пам'ятаю день, коли на одній із сесій народжувалася нова газета — «Голос України» і Голова Верховної Ради України пропонував на посаду головного редактора Сергія Правденка. Я відразу передплатив ще невідому газету і став її постійним читачем. Усі ці роки я слідкую не лише за подіями в світі, а й за тим, як подають на сторінках видання інформацію про них, —завжди об'єктивно, без усіляких надмірностей. Газета заслужено користується повагою широкого загалу читачів.

Дуже приємно, що саме «Голос України» став на захист і так збіднілого передплатника. У число тих, хто передплатив його на весь рік за тією ціною, яку назвали працівники пошти, потрапив і я. А після втручання газети поштовики повернули мені ту суму, що я переплатив. Гроші невеликі, всього чотири гривні, але це свідчить про те, що ви досягли бажаного результату, і це, безперечно, примножить коло читачів «Голосу України». Я завжди агітую своїх друзів і знайомих передплачувати мою улюблену газету.

Михайло САЦИК.

Корсунь Черкаської області.

Несправедливі побори

«Голос України» отримую двічі на тиждень по кілька примірників відразу. Нерідко окремі номери взагалі зникають. Неділя, понеділок і середа — вихідні на пошті. За яку доставку я маю платити?

Дмитро МІНАЄВ.

Долішнє Миколаївського району Львівської області.

Нас дурять

Передплачуючи «Голос України», я доплатив за щоденну доставку видання. Газета виходить п'ять разів на тиждень, але мені жодного разу не принесли її вчасно, а завжди із запізненням на кілька днів. На домашню адресу видання надходить тричі на тиждень, на роботу — двічі. Оскільки питання стоїть дуже серйозно, то наступного року в разі порушення договору з поштовим відділенням я маю намір звернутися до суду з позовом про відшкодування моральних і матеріальних збитків.

І. ПАВЛОВСЬКИЙ, адвокат.

Нова Одеса Миколаївської області.

Невичерпне джерело

Передплачую «Голос України» вже багато років. А пишу цього листа для того, щоб висловити свою вдячність нашим листоношам: Валентині Давидюк, Юрковській Олені, Юрковій Ларисі. Вони завжди вчасно доставляють нашу улюблену газету. Спасибі їм від усієї нашої сім'ї. «Голос України» — невичерпне джерело інформації. Завдяки йому я знаю, що робиться у нас в Україні та за її межами.

Антоніна ДЕНИСЮК.

Вінниця.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Якби великий Даль устали...

Куточок Буквоїда

«Літак упав одразу після ЗЛЕТУ». (Національне радіо, 14 листопада.)

Із паронімами (схожими словами) завжди клопіт. Ось і тут переплутали ЗЛІТ (зльоту) і ЗЛЕТ (злету). Останнє —абстрактне і високопарне поняття: «злет творчої фантазії», наприклад. А в літака — тільки зліт.

«На всіх публічних заходах він каже, що молоде покоління є кращим від нинішнього». («Голос України», 8 листопада.)

От тобі й маєш! Молоде покоління, виходить, уже не нинішнє?

У газеті «Труд» за 14 вересня ц. р. — дві українські сторінки. Матеріал на одній з них звався «ТРІШКИН КАФТАН».

Навіть якби цей відомий вислів довелося перекладати буквально, то й то слід було б написати «тришчин каптан». Отож і підхід помилковий, і написання неграмотне.

Український відповідник «тришкиному кафтану» — «охрімова свита».

«... ВІТРИЛЬНА ШХУНА «Батьківщина». («Молодь України», 20 листопада.)

Солом'яна солома. Бо шхуна — вітрильне судно. (До цієї ж тавтологічної компанії належать і часто вживані «стрілецький тир», «тенісний корт», «контактний телефон» — достатньо сказати «тир», «корт», «телефон».)

Аналогічна «солома» — у кросворді газети «Хрещатик», теж 20 листопада: «ШАХОВИЙ ФЕРЗЬ».

Ферзь — шахова фігура, тож запитання слід було сформулювати або «розмовна назва ферзя», або «ферзь (розм.)», або «шахова фігура, ферзь».

«Ну не бунтарь Курков в отличие от Евтушенко, который «с детства не любил овал». («Факты и комментарии», 21 листопада.)

Не знаю, як Євтушенко ставився до овалу, але цей рядок — не його.

«Я с детства не любил овал,
Я с детства угол рисовал».

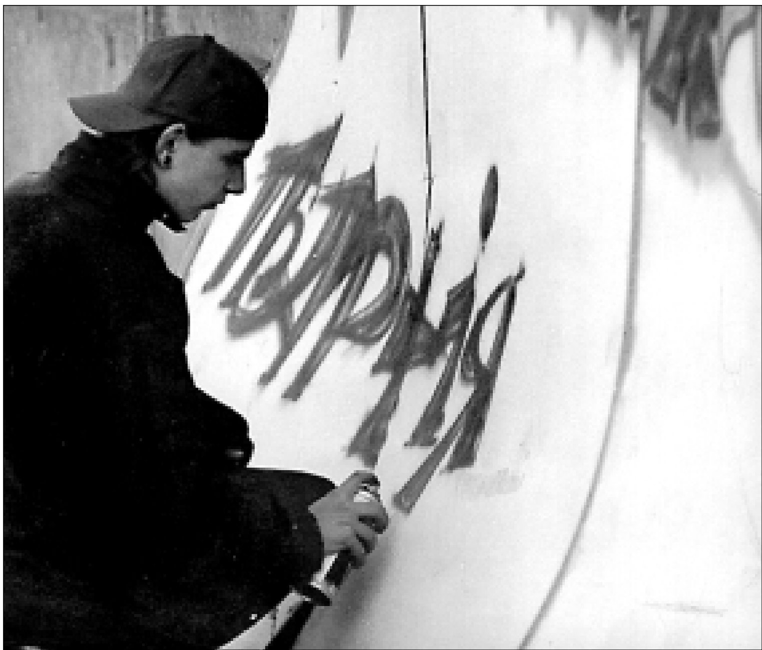
Павло КОГАН.

«Словарь Даля способствует журналистам «СН» лучшему взаимопониманию с читателями». («Столичные новости», № 43.)

От якби Володимир Іванович устав та прочитав — ох і «заколдобился» б!..

Ваш БУКВОЇД.

І чи були взагалі в цього князя вороги на півдні Русі?

Коловорот екстремалів у природі

Найсумніше у своїй незворотності те, що ці шалені молодики зрештою постатечнішають. Будуть серед них і нуднуваті любителі пиво-диванного відпочинку біля телевізора. На екрані якого вже інші завзяті екстремали випробовуватимуть життя на міцність. І які теж у свою чергу колись приєднаються до розсудливої, флегматичної армії «диванників».

Вони туркотітимуть про тотально «не таке»: одяг, поведінку, стиль життя, лексикон, манери, звички... І вперто не сприйматимуть гасань на дорогих мотоциклах, карколомних польотів на «тарзанках», підводних мандрів: весь цей безглуздий, з точки зору старого бурчуна, ризик, позерство, бажання щось комусь довести.

Та все-таки це ліпше, ніж ниттям наближати власну старість, гальмувати мить, коли динаміка життя переходить у його статику. І вас свого часу вважали справжнім екстремалом. Хай навіть тоді такого слова ще ніхто й не знав.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.
Фото Ольги ВОЛОВЕНКО та Сергія ЧУЗАВКОВА.

Вони випробовують життя на міцність

Робота за спеціальністю

У фірмі «БЕМС-БАМС» з'явилася вакансія. Бажаючих отримати роботу виявилося багато. Вирішили на конкурсній співбесіді відібрати кращого.

— Наступний! — кволо гукнув стомлений представник фірми, який виконував роль головного співбесідника.

До кабінету несміливо зайшов худорлявий інтелігентний чоловік. Чемно привітався.

Головний співбесідник підняв обважнілу голову, подивився на уже десятого чи, може, двадцятого конкурсанта, як на орла, який прилетів клювати його печінку. Запитав:

— Освіта?

— Вища.

Представник фірми скривився.

— Дві, — уточнив чоловік.

— Що «дві»?

— Дві вищі освіти. Технічна і гуманітарна.

— Хай так, але ви цю роботу не потягнете.

— Досконало володію англійською. Німецькою зі словником.

— Це вам не допоможе.

— Автор шести винаходів.

— То й що?..

— Сміттєзбиральна машина потужністю у сто п'ятдесят віників — моя остання конструкторська робота.

— Так-так, — зацікавився представник фірми. — У сто п'ятдесят віників?.. Коли так, то, гадаю, з одним віником ви впораєтеся. Принаймні працюватимете за спеціальністю.

Відбірний конкурс закінчився. Вакансію двірника заповнено.

Микола ВОЗІЯНОВ.
Мал. Вадима СИМИНОГИ.

7 мішків гречаної вовни

Чи знаєте ви...

...що один електричний стілець міг би з успіхом замінити десяток депутатських крісел?

Знай наших

У Книгу рекордів Гіннеса потрапив чиновник Кизяківської держадміністрації Сидорчук. При середньомісячній зарплаті в 37 доларів він тільки цього року подарував синові новеньку «Ауді», зятеві «Мерседес», дружині —спортивний «Ягуар», а собі придбав контрольний пакет акцій авіазаводу та ще й близько мільйона доларів закопав на городі для своєї майбутньої виборчої кампанії.

Банальна причина

Президент Бананового Маразмадору пішов у відставку. Після того, як у країні підвищили тарифи на комунальні послуги, йому стало не по кишені утримувати квартиру.

Реклама

Вам хочеться відпочити на Канарах, але ви не можете дозволити собі таку розкіш? Не сумуйте! Досвідчений спеціаліст фірми з обмеженою відповідальністю «Аперкот» одним ударом лівою відіб'є у вас це бажання —раз і назавжди!

Благодійність

Ліків на 10 тисяч доларів передали міжнародні благодійні організації для малозабезпечених мешканців Бананового Маразмадору. Місцеві бізнесмени планують продати ці ліки своїм стражденним за 20 мільйонів доларів.

Новини реформування

Ще кілька чудових реформ провели в Банановому Маразмадорі місцеві магнати. Кількість жертв уточнюється.

Оголошення

Кизяківська Академія Управлінців приймає в академіки за найнижчими розцінками.

У стислі строки

У Кизяківську розпочато будівництво нового приміщення держадміністрації, де зможуть знайти собі тепленькі місця додатково ще кілька тисяч чиновників. Завершення будівництва планується до того часу, коли стихне галас про адмінреформу.

Луна

Адвокат-кат-кат-кат...

Позитив

У Банановому Маразмадорі рівень злочинності знизився майже на 40 відсотків. А допоміг цьому — футбол: усіх мафіозі почали зганяти на стадіон, щоб вони вболівали за маразмадорську збірну. І хоча збірна від цього не почала вигравати, зате у мафіозі тепер значно менше часу для брудних справ.

Будьмо знайомі

Здрастуйте, дорогі виборці! Давайте знайомитися: це —мої головорізи, а я, відповідно, ваш майбутній депутат!

Секретик

Нова надсекретна зброя надійшла на озброєння в маразмадорську армію. Ця зброя настільки секретна, що її не побачили і ніколи не побачать навіть самі військові. Як, до речі, і ті 2 мільярди доларів, що були витрачені на її закупку.

Олександр ПЕРЛЮК.

Фотоусмішка

У підворітті завжди дме свіжий вітер перемін.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Байка

Вовк при силі

«Ты виноват уж тем, что хочется мне кушать».
І. А. КРИЛОВ, 1808 р.

Вовк з'їв Ягня. Мовчали Барани.
Вони, мовляв, від роду пацифісти,
та й Вовкові, відомо ж, треба їсти, —
Самих себе розраяли вони.
Вовк з'їв Вівцю. А Барани
мовчали,
рідpermanentьками борідками кивали
на невлаштованість, ледачих Псів,
що стережуть погано Баранів.
Вовк Барана — на карк
та й потягнув у ліс.
Тут Барани уперше затужили:
«Та чим же таку кару заслужили,
що він із нас найкращого поніс?»
Вовк розхоробрився —
украв Щеня.
Пси на усі лади заголосили,
зібрали мітинг, рахували сили
із ранку і до вечора — щодня!
— Хай погарчать, — наївшись,
Вовк сказав.
— Нічого я не крав.
Я що належить, взяв.
По праву влади. І по праву сили.
Хіба мене на царство не просили,
коли Ведмідь на обі ноги впав?
Аж тут у ліс Мисливець
нагодивсь
з десятком добрих Вовкодавів.
— То, кажеш, царствуєш?
І добре вже направив? —
Мисливець запитав,
а Вовк наш затрусивсь.
— Та я ж... Усе по нашому
закону
Закон у лісі: править, хто сильніш.
Ось ти, Мисливцю, придивись
пильніш...
— Дивлюсь. То, кажеш, сила
силу ломить?
Ягня, Щеня, отара Баранів,
ледачі Пси — ото тобі не сила?
Зі мною Сука відрядила сина,
А сучий син ще й друзів
прихопив.
Тож баш на баш зійдіться між
собою,
побачимо, хто вигра у двобої.
Вгадайте, чим закінчився двобій?
А байку цю приміряйте на себе.
Чи, мо', як вас їдять,
то так воно і треба?

Ез. Оп @ К. Байка.

Без проблем

Хто ж дбатиме про людей, коли всі закликають піклуватися про них?

Дивимося якось із моєю Марусиною по телевізору імпортний телесеріал. Про багатих, котрі не плачуть, але й не сміються.

Бо проблем у товстосумів — як того вороння на весняній ріллі. І одне в них не клеїться, і друге, з'ясовується, не так. То капітал не в той банк вклали, то з партією товару мало не прогоріли, то вертольота злодії підступно поцупили. Коли ж заговорять про передвиборні гасла — галасу на весь дім.

І шпетять свій уряд — на чім світ стоїть.

— Як тільки усе це вони витримують? — жаліє телевізійних героїв моя половина. — Стільки щодня клопоту!

— А таки так! — коротко відказую я, бо, недочуваючи, не встряю, як ото в парламенті, у затяжну полеміку.

— Нам спокійніше, — веде Марусина. — Нам якби вчасно картоплю від жука покропити...

— Так, так! — погоджуюсь.

— І уряд нам зі своїми реформами тоді — до лампочки!

— Лампочку в погребі я вже вкрутив, — кажу. — Сусід позичив. Якби ще нові граблі...

— Справді, — зітхає моя Марусина. — У нашій лавці на теперішні ціни хіба тільки вила й купиш.

— Таки так! — стверджую. — Якщо новий уряд подбає про ціни на вила й граблі — ціни йому не буде...

Іван КИДРУК.

Промова товариша Сталіна

У нас не було важкої промисловості — тепер вона у нас є!
У нас не було авіаційної промисловості — тепер вона у нас є!
У нас не було автомобільної промисловості — тепер вона у нас є!
(З промови т. Сталіна на партз'їзді.)

Ветеран радянського життя Іван Петрович зиркнув на екран телевізора й закляк: прямо до нього промовляв із високої з'їздівської трибуни сам призабутий уже Йосип Віссаріонович. Правда, слова товариша Сталіна з його незабутнім грузинським акцентом чомусь різали вухо, і коли Іван Петрович вслухався в зміст отих слів —здивуванню його не було меж.

— У ці врочисті години святкування річниці нашої славної Великої серпневої капіталістичної революції, — суто по-сталінськи неголосно й неквапом говорив вождь, — ми пишаємося досягненнями, які ставлять нас в один ряд з капіталістичними країнами, котрі складають непереборний бастіон цивілізаційної частини людства. Чим була наша країна до нашої революції, відомо всім, чим стала вона тепер — усі ви зможете осягнути з моїх наступних слів.

Товариш Сталін відпив кілька дрібних ковточків води. Кашлянув і, ніби зібравши докупи всю свою волю й рішучість, продовжив промову короткими, наче викресаними з граніту, тезами:

— У нас не було занепаду в промисловості та сільському господарстві — тепер він у нас є!..

— У нас не було тривалого спаду виробництва та обсягу ВВП — тепер він у нас є!..

— У нас не було хижацького протиправного привласнення загальнонародної власності — тепер воно у нас є!..

— У нас не було вражаючої прірви між багатими та бідними — тепер вона у нас є!..

— У нас не було жебраків та безпритульних дітей —тепер вони у нас є!..

— У нас не було епідемій СНІДу, туберкульозу, гепатиту — тепер вони у нас є!..

— У нас не було проституції та наркоманії —тепер вони у нас є!..

— У нас не було неписьменних — тепер вони у нас є!..

— У нас не було мафії та корупції — тепер вони у нас є!

— У нас не було безробіття та безнадії — тепер вони у нас є!..

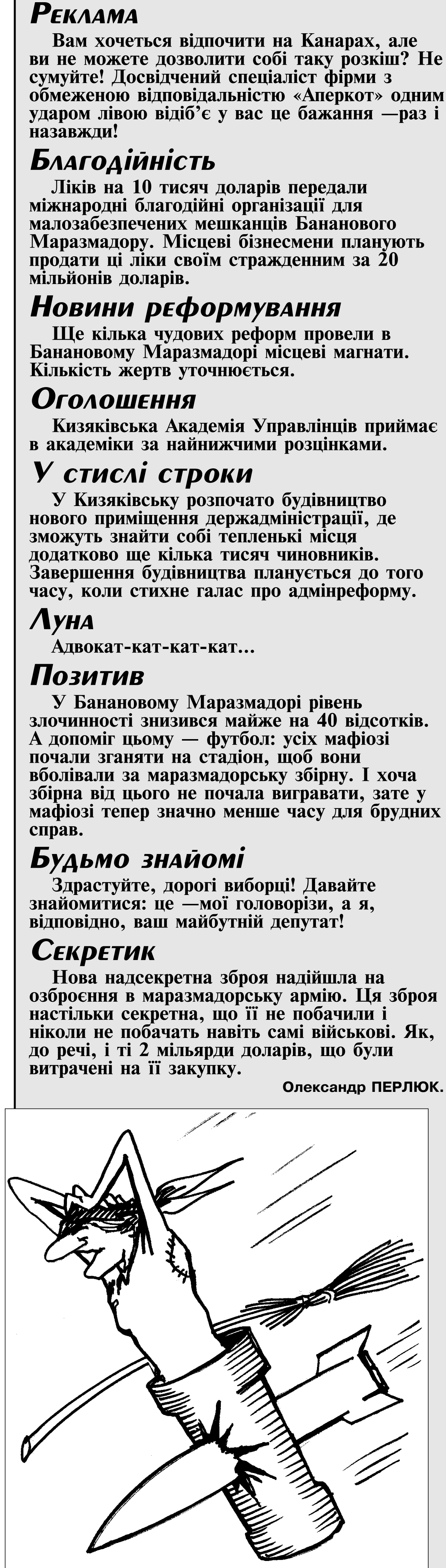
Товариш Сталін закінчив промову, спокійно підкрутив вуса і зняв перуку. Іван Петрович аж присів від несподіванки, впізнавши справжнього доповідача.

— Але ж нашому поступу просто немає ну ніякої, розумієте, альтернативи, — ніби виправдовуючись перед Іваном Петровичем, додав оратор.

Та замість бурхливих оплесків, що переходять в овації, раптом щось тріснуло, зашипіло і... наш ветеран прокинувся. Екран телевізора мерехтів яскравими червоно-жовтими кольорами, а динаміки шипіли так гучно, немов ветеран по пільговій путівці собезу потрапив на береги Ніагарського водоспаду. Іван Петрович млявим порухом натиснув на кнопку пульта дистанційного управління, і в цілковитій тиші екран телевізора втомлено згас. Перш ніж зануритися в жаданий морок сну, старий чоловік несподівано тихо, майже пошепки, але з сильним грузинським акцентом вимовив:

— У нас не було «Соні», «Панасоніків» та «Самсунгів» з дистанційним керуванням — тепер вони у нас є!!!

Юрій БОЛЬШАК.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Объявление о проведении тендера.

Целью проведения тендера является: Определение исполнителя подрядных работ по ремонту технологического оборудования установок первичной переработки нефти ЭЛОУ АВТ-8 № 2, каталитического крекинга Г-43-107/М1, каталитического риформинга бензина ЛЧ-35-11/1000 № 2, гидроочистки дизельного топлива ЛЧ-24/2000 № 2 ОАО ЛИНОС.

Заказчиком тендера является Открытое Акционерное Общество «Лисичанскнефтеоргсинтез»: Украина, Луганская обл., г. Лисичанск, 17.

К участию в тендере допускаются организации всех форм собственности, имеющие опыт выполнения указанных работ, техническую оснащенность, необходимые лицензии и разрешения ГОСНАДЗОРОХРАНТРУДА.

Тендерная документация направляется Заказчиком заказным письмом, участнику тендера находящегося вне региона расположения ОАО ЛИНОС. Региональные участники тендера могут получить тендерную документацию непосредственно в ОГМ ОАО ЛИНОС. Тендерная документация предоставляется участнику бесплатно.

Тендерная документация составляется на русском языке.

Работы, являющиеся объектом тендера, должны выполняться в сроки, определяемые Заказчиком.

Ожидаемый срок начала выполнения работ — январь 2002 г.

Тендерные предложения принимаются по адресу: Украина, Луганская обл., г. Лисичанск-17, ОАО ЛИНОС, Отдел главного механика, тел. (06451) 2-36-46, 2-34-21.

Конечный срок приема тендерных предложений —20.12.2001 г.
Дата проведения тендера — 25.12.2001 г.

До уваги акціонерів ЗАТ «Франко-Крок»

ЗАТ «Франко-Крок» повідомляє, що 15 січня 2002 року о 15.00 відбудуться загальні збори акціонерів товариства за адресою: м. Київ, Музейний провулок,4, 3-й поверх.

Реєстрація учасників зборів акціонерів проводитиметься 15 січня 2002 року з 14.00 до 15.00 години за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Діяльність ЗАТ «Франко-Крок» з дати заснування компанії.
2. Припинення діяльності ЗАТ «Франко-Крок» і ліквідація підприємства.
3. Призначення ліквідаційної комісії ЗАТ «Франко-Крок».

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати: паспорт, для представників акціонерів — доручення на право участі у зборах. **Довідки за тел.: 0342-55-9446.**

Объявление о проведении тендера.

Целью проведения тендера является: Определение исполнителя подрядных работ по ремонту энергетического оборудования ТЭЦ, ремонту тепловой изоляции технологических трубопроводов и оборудования, ремонту противопожарных водопроводов, ремонту технологического оборудования цехов и установок ОАО ЛИНОС.

Заказчиком тендера является Открытое Акционерное общество «Лисичанскнефтеоргсинтез»: Украина, Луганская обл., г. Лисичанск-17.

К участию в тендере допускаются организации всех форм собственности, имеющие опыт выполнения указанных работ, техническую оснащенность, необходимые лицензии и разрешения ГОСНАДЗОРОХРАНТРУДА.

Тендерная документация направляется Заказчиком заказным письмом, участнику тендера находящегося вне региона расположения ОАО ЛИНОС. Региональные участники тендера могут получить тендерную документацию непосредственно в ОГМ ОАО ЛИНОС. Тендерная документация предоставляется участнику бесплатно.

Тендерная документация составляется на русском языке.

Работы, являющиеся объектом тендера, должны выполняться в сроки, определяемые Заказчиком.

Ожидаемый срок начала выполнения работ — 01.12.2001 г.

Тендерные предложения принимаются по адресу: Украина, Луганская обл., г. Лисичанск-17, ОАО ЛИНОС, Отдел главного механика, тел. (06451) 2-36-46, 2-34-21.

Конечный срок приема тендерных предложений —21.11.2001 г.
Дата проведения тендера — 25.11.2001 г.

Господарський суд Вінницької області (адреса: 21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7), порушив справу № 800/5 від 8.10.01 р. про банкрутство Приватного аграрного виробничо-комерційного підприємства «Поділля» (код ЄДРПОУ 13334932), 23700, Вінницька обл., м. Гайсин, вул. 50 років СРСР, 23; р/р 26009315304 в ощадбанку № 2967, м. Гайсин, МФО 362072.

Розпорядник майна В. М. Болховітін, ліцензія № 249800.

Заяви кредиторів приймаються в місячний термін з дня публікації.

Хозяйственным судом Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1а) решением № Б 15/2/93/99 признан банкротом КСП «Украина» с. Малозахарно, Солонянского р-на, Днепропетровской области, код ОКПО 01529369, р/с 26009200061001, АКБ АПБ «Украина». Открыта ликвидационная процедура, ликвидатором назначен Козаченко В. М. (49044, г. Днепропетровск, 44, а/я 2725).

Господарський суд Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності,1) за заявою ТОВ «Містраль» порушив справу № 4/64-Б про банкрутство ВАТ «Деражнянський цукровий завод» (Хмельницька обл., м. Деражня, вул. Заводська,5, р/р 260001185 в ХОД АППБ «Аваль», м. Хмельницький, МФО 315966, код 03058856).

Розпорядником майна призначено Вознякевич Надію Іванівну (ліцензія № 249802, м. Львів, вул. Миколайчука, 1, кв. 51). Вимоги кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Правління ВАТ «Бурштиненергобудтранс»

повідомляє про скликання позачергових загальних зборів ВАТ «Бурштиненергобудтранс» з наступним порядком денним.

1. Вибори членів Спостережної Ради.
2. Внесення змін та доповнень до Статуту Товариства, шляхом викладення в новій редакції.
3. Про затвердження та укладення угод пов'язаних з видачею гарантій, поручительств, передачею майна в оренду, одержанням позик, кредитів, наданням майна Товариства в заставу (в тому числі цілісного майнового комплексу).
4. Про передачу повноважень загальних зборів акціонерів до компетенції Спостережної ради.

Збори відбудуться 10 січня 2002 р. за адресою: Івано-Франківська обл., Галицький район, с. Задністрянськ, актовий зал ВАТ «Галичцукор».

Реєстрація акціонерів з 11.00 до 11.45 год. Початок зборів о 12 год.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) порушив справу № 23/522 про банкрутство Акціонерного товариства «КСА-НА-ХОЛДИНГ», код ЄДРПОУ 22936311 (юр. адреса: м. Київ, вул. Приречна, 9), р/р 26002301155 в ГОУ Промінвестбанку України в м. Києві, МФО 300012.

Розпорядником майна призначено Білодід Галину Миколаївну (ліцензія АА № 047839, тел. 266-78-39).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Хозяйственный суд Днепропетровской области Постановлением от 01.11.01 г. объявил Днепропетровское областное коммунальное предприятие материально-технического обеспечения «Днепроагротехсервис», код ОКПО 00913290, с. Партизанское, Днепропетровского р-на, Днепропетровской области — банкротом и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначен Талан Л. Г. (0562) 92-53-18, 49000, г. Днепропетровск, а/я 158.

До уваги акціонерів!
ВАТ «ДОНЦЕМЕНТ»

Повідомляє, що в порядок денний загальних зборів акціонерів ВАТ «ДОНЦЕМЕНТ», оголошення про яке опубліковане в газеті «Цінні папери України» № 240-241 від 19 жовтня 2001 року вносяться доповнення згідно з пропозиціями акціонерів.

Порядок денний:

4. Про зміну форми випуску акцій ВАТ «ДОНЦЕМЕНТ».

Правління.

Господарським судом Житомирської області (10014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська,25) порушена справа № 5/95 б про банкрутство дочірнього підприємства «БМТ-Буддеталь» (код ЄДРПОУ 20409109, м. Житомир, вул. Заводська,4, р/р 26005301115104 в Корольовському відділені Промінвестбанку МФО 311335).

Розпорядником майна призначено Майорова Геннадія Миколайовича (02166, м. Київ, вул. Волкова, 16, кв.57, т. 2289736).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Згідно з рішенням Київради про новий адміністративно-територіальний поділ м. Києва та наказом ГУДСО при МВС України, на базі ОЗО «Захист» ВДСО при Мінському РУ ГУ МВС України в м. Києві (код 25574357), створено окремий загін охорони «Захист» ВДСО при Оболонському РУ ГУ МВС України в м. Києві.

Товариство ЮМС-БУД

оголошує про ліквідацію підприємства. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Телефон (803722) 7 25 01.

СТОВ «Світанок»

ідентифікаційний код 00856379 самоліквідується.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: Херсонська область, Чаплинський район, смт Чаплинка, вул. Асканійська, 42, 75200.

ДП «Укррос—сахар»

(ідентифікаційний код 30305752)

повідомляє про свою реорганізацію та зміну своєї назви на **Товариство з обмеженою відповідальністю «Цукровий союз»** (російською — Общество с ограниченной ответственностью «Сахарный союз»). Зазначене ТОВ «Цукровий союз» є правонаступником ДП «Укррос-сахар».

Господарський суд Вінницької області (21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе,7) порушив справу № 337/10 про банкрутство Приватного виробничо-комерційного підприємства «Агротехінформ» (21000, м. Вінниця, вул. К. Маркса, 40, код 00909354, п/р 260092139 в Вінницькій обласній дирекції АППБ «Аваль», МФО 302247). Розпорядником майна призначено Бушанського Володимира Івановича, ліцензія № 083, тел.52-01-67, 8 (067) 4852431.

Хозяйственным судом Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1а) решением № Б 2/92/99 признан банкротом КСП «Перемога» с. Васильевка, Солонянского р-на, Днепропетровской области, код КПО 03048965, р/счет 26009200049001, АКБ АПБ «Украина». Открыта ликвидационная процедура, ликвидатором назначен Козаченко В. М. (49044, г. Днепропетровск, 44, а/я 2725).

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ,3а) 9.10.2001 року порушено справу № 12/276 про банкрутство ТОВ «Транспортно-комерційної фірми «Іса ЛТД» (91033, м. Луганськ, вул. Дніпровська,53, рахунок 260041728 в ЛОД АППБ «Аваль», МФО 304007, код ЄДРПОУ 20183913). Розпорядником майна призначено Воронько Олексія Олексійовича (ліцензія Мінекономіки № 248 від 4.12.2000 року).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Згідно з рішенням Київради про новий адміністративно-територіальний поділ м. Києва та наказом ГУДСО при МВС України, ВДСО при Мінському РУ ГУ МВС України в м. Києві (код 14319047), перейменовано у Відділ Державної служби охорони при Оболонському РУ ГУ МВС України в м. Києві.

Державне комунальне побутове підприємство **«Київський міський ломбард»** м. Київ-1, вул. Хрещатик, 10, код 03062243 реорганізовано в Повне Товариство «Київський міський ломбард», код 30682895, яке є правонаступником усіх прав та обов'язків.

Хозяйственный Суд Запорожской области (61001, Запорожье, ул. Тюленина, 21) своими Постановлениями утвердил ликвидационные балансы, прекратил производство по делам и принял решение о ликвидации следующих предприятий:

1. ООО «Лазурит» — Запорожская обл., г. Токмак, ул. Революционная, 30. Код ОКПО — 22140018, дело № 5/2/850.
2. ООО «Проминь» — Запорожская обл., г. Токмак, ул. Шевченко, 42. Код ОКПО — 22135203, дело № 5/2/875.
3. ООО «Мебель» — Запорожская обл., г. Токмак, ул. Ленина, 31. Код ОКПО — 20475923, дело № 5/2/851.
4. ООО «Аграрник—Украина» — Запорожская обл., Мелитопольский р-н, с. Садовое, ул. Центральная, 12. Код ОКПО — 25477306, дело № 5/3/84-01.
5. ООО «НПРАК-Лимитед» — Запорожская обл., Мелитопольский р-н, с. Семеновка, ул. Пролетарская, 53. Код ОКПО — 20487916, дело № 5/3/819/00.
6. ООО «Гинея» — Запорожская обл., г. Мелитополь, ул. К. Маркса, 27. Код ОКПО — 22148252, дело № 5/1/675-00.
7. ООО «БОН» — Запорожская обл., г. Мелитополь, ул. А. Невского, 20. Код ОКПО — 03061309, дело № 5/2/138.
8. Объединение кооперативов «Резонанс» — Запорожская обл., Мелитопольский р-н, с. Долинское, ул. Жовтнева, 126. Код ОКПО — 13614070, дело № 5/3/119.
9. ООО «АВФ «Лилия» — Запорожская обл., Акимовский р-н, с. Шелюги, ул. Молодежная, 66. Код ОКПО —23856181, дело № 5/3/665-00.
10. ЧП «Меркурий-7», Запорожская обл., г. Бердянск, ул. Першотравнева, 34/69. Код ОКПО 22142769, дело № 5/3/405-01.

Арбитражный управляющий (ликвидатор) Ищенко В. Д.

На підставі ухвали по справі № Б15/59-2000 від 25.09. — 04.10.2001 р. Господарським судом Дніпропетровської області визнано недійсним оголошення про порушення справи про банкрутство АТВТ «Кривбасбудіндустрія», надруковане в газеті «Голос України» № 162 від 11.09.2001 року.

Постановою Господарського суду Сумської області (41000, м. Суми, вул. Рибалка, 2) по справі № 4519-7/104 ВАТ «Шалигінський цукровий завод» (41470, Сумська обл., Глухівський р-н, смт. Шалигіне, р/р 26006341048001 в Сумській Дирекції АК АПБ «Україна», МФО 337063) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Лінкевича О. М. (01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/2 офіс 70, ліцензія № 528 від 28.03.2001 р. тел. 261-04-65, факс 290-50-96.

ВАТ «Бориспільське підприємство «Райагрохім»

повідомляє, що 10 січня 2002 року об 11 годині у приміщенні актового залу ВАТ «Бориспільське підприємство «Райагрохім» відбудуться загальні бори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства у 2001 році.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт спостережної ради.
4. Ліквідація підприємства.
5. Різне.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу, а представникам доручення та документ, що посвідчує особу.

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна,1) порушено справу № 8/450 про банкрутство закритого акціонерного товариства «Полтаваагромолтранс» (код ЄДРПОУ 00450772 м. Полтава, вул. Сапіго,1, р/р 26003470141001 в Центральному ТВБВ банку «Україна», МФО 331025, розпорядником майна призначено Майорова Геннадія Миколайовича, 02166, м. Київ, вул. Волкова,16, кв.57, т.2289736).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

11.01.2002 г. состоится собрание акционеров ОАО «Бердянский рыбоконсервный комбинат».

На повестку дня вынесены следующие вопросы:

1. О переводе реестра собственников именных ценных бумаг.
2. Утверждение договора на ведение реестра собственников именных ценных бумаг.

Собрание состоится в 10.00 по местонахождению ОАО «Бердянский рыбоконсервный комбинат» по адресу: г. Бердянск, ул. М. Горького,2.

Справки и предложения по телефонам: (06153) 4-09-09, 7-25-09.

Чергова спроба

Баскетбол. Як відомо, минулої середи наші національні збірні стартували в черговому відбірковому циклі до чемпіонатів Європи-2003. Учасники мають здолати півфінальний раунд. А після нього команди, які посядуть перші-другі місця у своїх підгрупах, а також чотири (з п'яти) з тих, котрі фінішують третіми (це лише в чоловіків), вийдуть до фінального турніру.

Спочатку йтиметься про чоловіків. У них склад груп такий:

А. Нідерланди, Швейцарія, Туреччина, Болгарія, УКРАЇНА, Литва.

В. Бельгія, Данія, Іспанія, Румунія, Ізраїль, Греція.

С. Македонія, Кіпр, Німеччина, Ірландія, Боснія, Хорватія.

D. Польща, Білорусь, Франція, Угорщина, Естонія, Латвія.

Е. Англія, Португалія, Росія, Чехія, Словенія, Італія.

Календар ігор у групі А.

2001 рік

2-й тур. 24 листопада, субота. Нідерланди—УКРАЇНА, Болгарія—Литва, Швейцарія—Туреччина.

3-й тур. 28 листопада, середа. Туреччина—УКРАЇНА, Болгарія—Нідерланди, Литва—Швейцарія.

2002 рік

4-й тур. 23 січня, середа. УКРАЇНА—Литва, Нідерланди—Туреччина, Швейцарія—Болгарія.

5-й тур. 26 січня, субота. Болгарія—УКРАЇНА, Швейцарія—Нідерланди, Литва—Туреччина.

6-й тур. 20 листопада, середа. Швейцарія—УКРАЇНА, Нідерланди—Литва, Болгарія—Туреччина.

7-й тур. 23 листопада, субота. УКРАЇНА—Нідерланди, Литва—Болгарія, Туреччина—Швейцарія.

8-й тур. 27 листопада, середа. УКРАЇНА—Туреччина, Нідерланди—Болгарія, Швейцарія—Литва.

2003 рік

9-й тур. 22 січня, середа. Литва—УКРАЇНА, Туреччина—Нідерланди, Болгарія—Швейцарія.

10-й тур. 25 січня, субота. УКРАЇНА—Болгарія, Нідерланди—Швейцарія, Туреччина—Литва.

Тепер приділимо увагу жінкам.

Група А. Іспанія, Румунія, Німеччина, Ізраїль.

Група В. Росія, Угорщина, Словенія, Фінляндія.

Група С. Югославія, Словаччина, Латвія, Білорусь.

Група D. Литва, Чехія, Бельгія, Італія.

Група Е. Польща, УКРАЇНА, Болгарія, Туреччина.

2001 рік

2-й тур. 24 листопада, субота. Польща —УКРАЇНА, Туреччина—Болгарія.

3-й тур. 28 листопада, середа. УКРАЇНА—Болгарія, Польща—Туреччина.

2002 рік

4-й тур. 20 листопада, середа. УКРАЇНА—Туреччина, Польща—Болгарія.

5-й тур. 23 листопада, субота. УКРАЇНА—Польща, Болгарія—Туреччина.

6-й тур. 27 листопада, середа. Болгарія—УКРАЇНА, Туреччина—Польща.

Попередні виступи наших збірних виявилися порівняно успішними. Адже вони здобули перепустки до фінальних турнірів. Інша річ, що їхня гра там була, м'яко кажучи, неяскрава. Сподіватимемося, що нинішня спроба буде вдаліша. Тим більше що жіночий колектив має непоганий досвід. Свого часу він під орудою Володимира Рижова вже виборював європейське «золото».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Не варто бігти попереду паротяга...

Одразу повідомимо, що ніякої заяви про відставку Валерій Лобановський не подавав. А ось те, що в нього та його асистентів завершився термін контрактів, — факт. Про це, до речі, офіційно заявив на післяматчевій прес-конференції в Дортмунді 14 листопада Леонід Буряк.

Щоправда, окремі керманичі національних команд, які не здолали бар'єра плей-оф, не зволікали з написанням «прошення». Так зробили румун Георгі Хаджі та чех Йозеф Хованець. Інша річ, що керівникам румунського футболу вдалося умовити Хаджі не йти. Але практика миттєвих відставок на Заході — явище буденне. І не тільки в спорті, а й у багатьох сферах життя, скажімо, в політиці.

От і наші вболівальники подумали, що і в футбольній збірній України вчинили по-офіцерськи. Однак життя вже довело, що поквапливість не завжди корисна. Тим більше, що президент ФФУ Григорій Суркіс ще в жовтні, задовго до програного матчу з німцями на їхньому полі, сказав журналістам про неможливість у майбутньому сумісництва для тренера національної команди з клубною роботою. Ще тоді він відкрито заявив, що Валерій Васильович має визначитися з місцем служби.

Виходить, декотрі даремно поспішають, бо теоретично Лобановський ще може відмовитися від «Динамо» на користь збірної. Що тоді вони казатимуть?

Отже, нічого несподіваного не відбувається. Та окремі видання й агенції — мов зі старту зірвалися і побігли попереду паротяга. Навіть поспішили оголосити відставку Лобановського. Нетерпеливиться людям і край. Вважають, наївні, що зміна тренера збірної одразу підніме український футбол на висоти небесні. Але так думати надто примітивно.

Скажімо, називають імена Блохіна, Сабо, Фоменка, Яковенка і найбільше — Буряка... Цікаво, а чи переконані шановні колеги в тому, що геть усі ці достойники горять бажанням очолити національний колектив?..

Безперечно, постать тренера національної збірної дуже важлива. Та водночас є безліч значно серйозніших питань, від розв'язання яких залежатиме успіх загальної справи. Насамперед це — увага до розвитку дитячо-юнацького футболу, в якого жебрацька матеріальна база. Не може похвалитися достатком і переважна більшість клубів вищої ліги. А проблеми суддівства, «прогулянкових» матчів? Це тоді, як наш елітний дивізіон налічує поки що лише чотирнадцять учасників. Одне слово, роботи — непочатий край.

На всьому цьому, сподіватимемося, наголошуватимуть на позачерговому конгресі ФФУ, який призначено провести 15 грудня в Києві. Там, як обіцяють керівники федерації, обов'язково вирішиться і питання про головного тренера національної збірної.

Отут уже варто не зволікати. Адже новий відбірковий цикл — не за горами. Восени наступного року наші футболісти мають стартувати в турнірі за право виходу до фіналу чемпіонату Європи, що відбудеться 2004 року в Португалії. За цей час новому чи оновленому тренерському штабові доведеться зробити чимало. І з кандидатами вчасно визначитися, і тренувальних зборів достатню кількість провести, і кілька товариських матчів неодмінно зіграти.

Не називатимемо кандидатів на посаду тренера збірної. І без нас, як уже сказано, мас-медіа виявляють у цьому надактивність. Серед багатьох, як згадувалося, називають імена достойних фахівців. Головне — зробити правильний вибір. Визначити це знову ж таки мають люди достойні, авторитетні. Емоції тут — поганий порадник.

Велика надія покладається і на нове керівництво комітету ФФУ у роботі зі збірними країни. Пощастить, якщо його очолить енергійна, рішуча людина, справжній професіонал.

Отже, справа не тільки у відставці і призначенні тренера збірної. Головне, серйозно подумати, як спланувати й налагодити роботу, поставити її на рівень провідних країн, забезпечити головну команду всім потрібним. І, забувши попередні невдачі, налаштуватися на важку боротьбу й досягнення запланованого. Підніматися і дертися вгору.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

 Події та результати

Шевченко і «Мілан» — найудачливіші серед італійців

Футбол. Кубок УЄФА. 1/16 фіналу. Перші матчі.

Італійський «Мілан» має за суперника солідний клуб —лісабонський «Спортинг». Поєдинок на «Сан-Сіро» був бойовий і безкомпромісний. А рахунок у ньому на 37-й хвилині відкрив Андрій Шевченко. Чимало зусиль довелося докласти міланцям, щоб збільшити перевагу. І це їм удалося після чудової комбінації, яку на 78-й хвилині завершив Філіпо Індзагі. Отже, 2:0 на користь «Мілана». Та щоб здолати в підсумку португальський бар'єр, йому треба ще добряче попрацювати.

Решта італійських клубів виступила невдало. Втім, пропонуємо вам усі результати того дня:

«Брюгге» (Бельгія) — «Ліон» (Франція). 4:1. ПАОК (Греція) — ПСВ (Нідерланди). 3:2. «Парма» (Італія) — «Брондбю» (Данія). 1:1. «Слован» (Чехія) — «Мальорка» (Іспанія). 3:1. «Рейнджерс» (Шотландія) — ПСЖ (Франція). 0:0. «Грассхоппер» (Швейцарія) — «Лідс» (Англія). 1:2. «Фейєноорд» (Нідерланди) — «Фрайбург» (Німеччина). 1:0. «Фіорентина» (Італія) — «Лілль» (Франція). 0:1. «Іпсвіч» (Англія) — «Інтер» (Італія). 1:0. «Копенгаген» (Данія) — «Боруссія» (Німеччина, Дортмунд). 0:1. «Сервет» (Швейцарія) — «Герта» (Німеччина). 0:0. «Валенсія» (Іспанія) — «Селтик» (Шотландія). 1:0.

Армійський синдром «Шахтаря»

Чемпіонат України. Вища ліга. Відкладені матчі.

9-й тур. ЦСКА (Київ) — «Шахтар» (Донецьк). 0:0. **Стадіон «Динамо». 900 глядачів.**

ЦСКА: **Кернозенко, Ткаченко, Мальцев, Анненков (Балицький, 78), Кирлик, Білозор, Поляруш, Мікадзе, Закарлюка, Костишин, Волосянко (Ревут, 46).**

«Шахтар»: **Вірт, Старостяк, Тимощук, Попов, Аліуце, Бахарєв (Н'діає, 64), Зубов, Ателькін (Белік, 78), Воробей, Окоронкво, Даніель.**

7-й тур. «Металіст» (Харків) — «Динамо» (Київ). 0:1. **Харків. Стадіон «Металіст». 15 000 глядачів. Гол: Шацьких, 67.**

«Металіст»: **Горяїнов, Іваненко, Пец, Харченко (Шопін, 76), Осадчий, Алундеріс, Кучер, Назаров, Рудняк (Бермудес, 88), Пушкуца (Паляниця, 81), Мацигура.**

«Динамо»: **Рева, Хацкевич (Гавранчич, 78), Головко, Мелащенко, Белькевич, Гіоане, Пеєв, Гусін (Чернат, 58), Шацьких (Ідахор, 86), Федоров, Несмачний.**

Спостерігаючи за грою «Шахтаря», важко було побачити в ній чемпіонські риси. Багато роботи і прямолінійності, а не творчості та винахідливості. Мало того, в першому таймі армійці, які й не приховували своїх намірів ні за що не програти, мали кілька нагод відзначитися. Так, на 29-й хвилині Ткаченко, перебуваючи на близькій відстані від воріт гірників, не вгамував м'яча. І все завершилося лише кутовим.

Ще ліпша ситуація була в Костишина, якому ніхто не заважав точно пробити метрів з п'ятнадцяти прямо проти воріт. Але Руслан не влучив.

Гості лише раз примусили похвилюватися армійців, коли Воробей на 34-й хвилині зробив навіс у карний майданчик ЦСКА. М'яч знайшов голову Ателькіна. Та Кернозенко правильно обрав місце. Оце і всі загрози претендента на чемпіонство.

Після перерви було більше хаосу, помилок, ніж конструктивної гри. Армійці ще раз підтвердили, що вони для «Шахтаря» — незручний суперник.

У Харкові, мов у сніговому королівстві, відбувався матч «Металіста» з динамівцями. Щось, либонь, сталося з електропідігрівом на тамтешньому стадіоні, який перебуває у стані докорінної реконструкції. Принаймні показати щось пристойне за таких антифутбольних умов обом командам було вкрай важко. Сніг валив, мов божевільний, упродовж зустрічі. І весь час посилювався.

Та клас є клас. І на сніговій «трасі» гості мали переконливіший вигляд. І свого шансу не втратили. А навіщо більше? Симпатичну комбінацію розіграли Гіоане з Шацьких.

У першому колі залишилося зіграти тільки один матч: 30 листопада в Донецьку «Металург» прийматиме київське «Динамо». А поки що очковий здобуток учасників такий: «Шахтар» — 33 очки, «Динамо» — 32, «Карпати» — 24, «Металург» Д — 21, «Металіст» — 20, «Металург» Зп —18, «Дніпро» — 17, «Металург» М — 15, «Поліграфтехніка» — 14, ЦСКА, «Кривбас» — по 13, «Таврія» — 11, «Ворскла», «Закарпаття» — по 9.

На знімку: *матчі між ЦСКА і «Шахтарем» завжди відзначаються безкомпромісністю.*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Головне — зробити правильний вибір тренера збірної

Каламіта: погляд у минуле

Історія з конверта

Фортецю Каламіта було збудовано в XV столітті князем Олексієм — правителем держави Феодоро, що існувала в середньовічній Тавриці. Цитадель призначалася для захисту невеликого торгового порту феодоритів на території сучасного Інкерману. Крім могутніх оборонних стін, вона мала шість башт і рів, висічений у скельному масиві.

Маючи вигідне географічне розташування, фортеця, як гордовитий страж, височіла над водами бухти, надаючи надійний захист купцям і їхньому товару. Незабаром сюди почали прибувати численні торговельні судна з країн Середземномор'я та Візантії.

У той далекий час політичними й економічними супротивниками князівства Феодоро були генуезці, котрі проникли в Крим у XIV столітті. Бажаючи владарювати в торгівлі, вони заснували на його території численні факторії. У районі нинішньої Балаклави генуезці звели фортецю з цитаделлю, яка отримала назву Чембало. Саме вона мала протистояти поширенню впливу князівства Феодоро на ці землі. Кажуть, що з найвищої башти Каламіти було видно стіни й укріплення Чембало. Нині вона, на відміну від судакської фортеці, яка збереглася краще, також багатьма забута і мало відвідувана.

Торговельне суперництво між князівством Феодоро та генуезціями часто закінчувалося збройними сутичками.

Так, 1433 року князь Олексій, скориставшися повстанням проти генуезців, яке спалахнуло в Чембало, заволодів цією фортецею. Однак наступного дня сенат Генуї відправив у Крим шість тисяч найманців під командуванням Карло Ломеліно. Генуезці, повернувши собі Чембало, захопили Каламіту і спалили її. Після того, як вони пішли, феодорити відбудували укріплення фортеці, і протистояння продовжилося.

1475 року до Криму вдерлося 240-тисячне турецьке військо під командуванням візира султана Кедик Ахмад-Паші. Захопивши фортеці Кафу, Судак, Чембало, Алусту та Фуну, турки взяли в облогу Каламіту. Після жорстокого штурму також захопили і зруйнували її.

На території фортеці, де колись вирувало життя, тепер — тиша і спокій. До наших днів збереглися три фортечні башти, зруйновані зсередини, і залишки колись грізних стін.

Перебуваючи біля них, мимоволі уявляєш собі, як багато століть тому, стоячи на цьому ж місці, захисники Каламіти бачили над головою таке само яскраво-блакитне небо. Вони були сповнені життєвих сил, промені сонця вигравали на їхніх зброї та обладунках. А тепер лише підвищення з внутрішнього боку порослих травою фортечних стін свідчать про те, що на цьому місці були будинки знаті і простого люду, господарчі будівлі й казарми воїнів. Викладені з каміння колодязі, наповнені колись водою, тепер порожні.

У товщі прямовисних скель, на яких побудовано фортецю, багато печер. У них цивільне населення Каламіти могло заховатися під час штурму й облог.

На кам'янистому плато всередині фортеці збереглася цікава інженерна споруда — жолоб, яким із території витікали нечистоти. Завдяки цьому нехитрому пристрою мешканці фортеці менше страждали від інфекційних захворювань.

На території Каламіти немає слідів якихось розкопок, ніхто не тривожить її спокій. Ці руїни під впливом часу поступово перетворяться на купу каміння, і лише наша пам'ять і нечисленні фотографії зможуть відтворити для нащадків вигляд древньої фортеці з гордою назвою — Каламіта.

С. СТАРЧИКОВ.

Сімферополь.

Народний календар

Коли в листопаді небо заплаче, то слідом за дощем і зима прийде

27 листопада — Пилипа, Заговини, запусти на Пилипівку. У цей вечір, напередодні пилипівського посту, готують смачну обрядову вечерю. Дівчата і хлопці організують вечірку-складчину. Жінки прядуть кужіль на полотно.

28 листопада — пилипівський піст, Пилипівка. Якщо в цей день лежить сніг, то долежить до повені. Яка ніч у Пилипівку, такий день у Петрівку.

Прикмети листопада

- Яка погода в листопаді, така і в квітні.
- Кури сходяться докупи — на невеликі приморозки.
- Якщо навколо місяця утворюється червоне коло, чекайте мокрого снігу з вітром.
- Коти на піч лізуть грітися — ніч буде з приморозками.
- Якщо перший сніг упав на мокру землю — залишиться, на суху — скоро зійде.

Астрологічний прогноз
на 26 листопада — 2 грудня 2001 року

На цьому тижні можете продемонструвати свої індивідуальність і великодушність, покладіться на інтуїцію та інстинкти.

ОВЕН. Для здобуття вищої освіти або підвищення кваліфікації вам потрібно себе обмежувати і виявити дисциплінованість, що може бути для вас складно. Можливо, доведеться відмовитися від співпраці з деякими іноземними партнерами або з тими, хто далеко від вас.

ТЕЛЕЦЬ. Ваша влада і вплив зростуть, якщо зумієте виявити великодушність і риси лідера. Незважаючи на бюрократичні перепони, ваша наполегливість щодо отримання кредиту або спадщини нарешті може дати результат. Розподіл спільних прибутків викличе невдоволення.

БЛИЗНЯТА. Для зняття внутрішнього роздратування корисно зайнятися важкою фізичною працею, вправами або просто прибиранням. Інакше вам захочеться комусь улаштувати розбірки. Майте на увазі, що тоді все може закінчитися серйозним конфліктом.

РАК. Вас може дратувати і вимушене неробство, і перевантаження на роботі і вдома. Це може призвести до роздратування або перевтоми. Протягом цього тижня може виникнути бажання з'ясувати обов'язки вашого колеги: чому він не завантажений роботою так, як ви.

ЛЕВ. Головною темою вашого життя стануть кохання, діти і творчість. Вам захочеться кохання, але визначальним буде те, чи не боїтеся ви взяти на себе вантаж турбот і проблем коханої людини або відповідальність щодо народження чи виховання дитини.

ДІВА. Будете розриватися між домом і роботою. Якщо займаєтеся вирішенням питання про придбання або продаж нерухомості, то вас можуть поставити перед необхідністю швидкого прийняття рішення. Якщо ви не готові до цього, то краще не поспішайте, навіть якщо на вас будуть чинити тиск.

ТЕРЕЗИ. Найважчим цього тижня для вас буде необхідність взяти участь у справах близьких родичів або оточуючих вас людей. Це може принести вам успіх і користь, але й забере дуже багато сил і часу. Можливо, доведеться вирушити у знайомі місця або навпаки — поїздку буде відкладено.

СКОРПІОН. На цьому тижні можете напружитися і вирішити свої фінансові проблеми. Найнеприємніше — це віддати борг або сплатити податки. Але ви відчуєте велике полегшення, якщо зробите це добровільно, а не будете чекати прикрощів. Ваша мета — зберегти, утримати або накопичити кошти.

СТРІЛЕЦЬ. На цьому тижні відстоюватимете свою самостійність і незалежність, намагатиметеся самоутвердитися. Труднощі, з якими зіткнетеся, є відображенням ваших внутрішніх проблем. Вони можуть виявитися у стосунках з чоловіком або партнером по бізнесу.

КОЗЕРОГ. Якщо ви піддастеся бажанню сховатися або уникнути проблем, які потрібно було давно вирішити, то лише ще більше погіршите своє становище. Найнеприємніше, що через це може погіршитися й самопочуття.

ВОДОЛІЙ. Труднощі можуть виникнути й у стосунках з дітьми або коханими, і з друзями. Ваші часті зустрічі й розваги з приятелями можуть викликати обурення рідних. Якщо вчасно не виправите ситуацію, то хтось захоче поставити питання руба: «Або я, або вони...».

РИБИ. Перед вами може постати питання: або дім, або робота. Ваша зацікавленість у виконанні своїх службових обов'язків може призвести до ігнорування своїх домашніх справ, що може стати причиною конфлікту в сім'ї. Якщо ви самотні, то раптом побачите, як багато невідкладних справ нагромадилося вдома.

Це цікаво

Сіль у їжі, «сіль» у думці

Звичайна кухонна сіль дуже потрібна людському організмові. Ще з давніх-давен люди почали додавати її до своєї їжі. За рік доросла людина вживає 6,5 кілограма солі. Але вона і втрачає її разом з потом, після чого відчуває спрагу. Отож разом із прісною водою завжди треба мати напохваті і трохи підсоленої. Назва її в різних народів звучить дуже схоже, але й нині не всюди є сіль. У тих країнах, де її немає, люди намагаються знайти замінник. Наприклад, набирають у мисочку морської води і вмочують у неї їжу, начебто в сіль.

Може, тому в непрямому розумінні слово «сіль» вживають для позначення чогось дуже важливого, потрібного, без чого як без рук. Чи навпаки, коли слова порожні, думки викладено нечітко, кажуть: «Його словам бракує солі».

Майже у всіх народів сіль — символ гостинності, щирості. Нині, коли зустрічають особливо приємних і почесних гостей, їм підносять хліб-сіль. За старовини за обіднім столом наповнену сіллю сільничку ставили поруч найпочесніших гостей. Відповідно російський вислів «Ушел не солоно хлебавши» означає, що сидів надто далеко від сільнички.

П. ДИМКО.

Миколаїв.

Живці у пастці

Поради рибалкам

Восени, під час полювання на щуку та великого окуня, найудачливіші рибалки ті, хто використовує як наживку мальків. Добувають цю наживку зазвичай дрібнопористою сіткою-підйомником, котрою обловлюють трав'янисті ділянки прибережної зони водоймища. Якщо її немає, для виловлювання мальків можна пристосувати літрову скляну банку. Горловину її закривають поліетиленовою плівкою з невеликим отвором. Заправлену кормом, прив'язану шнуром до жердини банку-пастку занурюють у воду у трав'янистих місцях і, зачекавши 15—20 хвилин, піднімають. Якщо десь поруч є мальки, вони обов'язково потраплять до пастки. Найкраще туди йдуть піскарі, верхівка. Не завадить на місці вилову риби кидати по щіпці прикорм.

В. ДЗЮБА.

Київ.

Усміхніться!

У кравця

— Якби ви лишень бачили збоку, як чудово лежить комірець! — захоплено каже кравець.
— Але рукава короткі, — відказує клієнт.
— А талія — просто прекрасно! — продовжує кравець.
— Але рукава короткі...
— Та що ви завели? Рукава, рукава! У жилета їх, до прикладу, зовсім немає, але ж носять жилетки!

М'ячем по прапорцеві

— Іване, як ти гадаєш, що треба робити, щоб наші футболісти влучили м'ячем у ворота супротивника?
— Є один спосіб: цілитися у кутовий прапорець.

Світлана РОС.

Черкаси.

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 150000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311214. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець – Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos